

Majgækken

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Kolofon

Mange tak til Martin Uhlig for støtte og opmuntring, til Michael Erik Næsby for feedback og hjælpsomme bemærkninger, og til Peter Bengtsen for gode råd.

Desuden tak til alle spilltesterne: Bjarne Sinkjær, Torben Ellert, Sebastian Flamant, Kasper Nørholm, Magnus Nygaard, Thor Møller, Henning Basballe, H.P. Hartsteen, Martin Enghoff, Pia Basballe, Peter Josef Olsen og sidstnævntes lillebror, som jeg desværre har glemt hvad hedder. Undskyld.

“Majgækken” er skrevet til Fastaval 2000. Hvis andre conner er interesserede i at sætte scenariet op, vil jeg gerne bedes om lov først.

Bemærk at der er copyright på alle illustrationerne. Dette betyder at de ikke må benyttes i andre sammenhænge end dette scenarie, med mindre jeg har givet grønt lys.

Til privat brug er det tilladt at kopiere, klippe, klistre og tørre ende i det foreliggende scenarie.

Introduktion

Inden jeg går i gang med det tekniske, vil jeg lige forklare lidt om hvilke tanker der ligger bag “Majgækken”.

Som det måske er blevet bemærket, indledes scenariet med et digt, der er

underskrevet ”J. L. Heiberg”. Den Heiberg der er tale om er (som du måske har gættet) forfatteren til et af de stykker, der er blevet opført flest gange i Danmark, nemlig ”Elverhøj”.

Digtet har i sig selv ikke nogen umiddelbar forbindelse til scenariet, andet end at være stemningsskabende. Det blev så vidt vides skrevet i forbindelse med at en kær veninde til Heiberg var gået bort. Som du vil erfare når du læser plottet, gør dette, samt den fortryllede atmosfære, digtet til et passende anslag.

”Majgækken” har to settings, der begge tager udgangspunkt i det Heibergske univers: Henholdsvis de folkeeventyr som Johan Ludvig Heiberg med stor succes lod sig inspirere af, og henholdsvis omstændighederne før hans og Johanne Luise Heibergs (født Pätges) forlovelse - det vil sige den historiske virkelighed omkring år 1826.

Jeg har valgt at beskæftige mig med netop disse to settings, delvis fordi meget af vor danske kulturarv kan spores tilbage til den kreds af mennesker, som Heibergerne var centrum for, og delvis fordi her er tale om en periode i kunsten - nemlig romantikken - som fantasyrollespil, med dets romantisering af middelalderen, efter min mening har sine rødder i. Bare er der i nærværende tilfælde tale om en helt igennem dansk folkløse, hvorimod fantasygenren, som vi ellers kender den i rollespil, normalt bygger på mellemeuropæiske og keltiske traditioner.

Scenariet er delt ind i 3 dele, som jeg med det samme vil give en kort introduktion til:

I scenariets begyndelse befinder spillerne sig i et surrealistisk univers (inspireret af folkeeventyr), der nærmest minder om et godt, gammeldags dungeon crawl. I scenariets virkelighed er denne del en drøm eller hallucination (om end dette er noget spillerne selv må regne ud). Idéen bag sekvensen er at give spillerne et indblik i deres karakterers essens - eller måske rettere sagt: At give karaktererne en form for underbevidsthed. I

gennemgangen af scenariet refereres sekvensen til som "Del 1: Rosenlandet".

Midterparten af scenariet, som er scenariets "krop", og som tidsmæssigt gerne skulle være længst, er et intrigerollespil der foregår i år 1826. I løbet af midterparten nedbrydes karakterernes facader, og ubehagelige sandheder kommer frem. Denne sekvens refererer jeg til som "Del 2: Valdborghus".

I tredje del af scenariet er karaktererne tilbage i Rosenlandet, det vil sige i drømmen - denne gang ikke for at lede efter deres identiteter, men for at bearbejde alle de informationer, de har fået i scenariets midterpart. Denne del refereres til som "Del 3: Et sidste Farvel".

Det var meget forskelligt blandt mine spiltelere, om man kunne se pointen bag de to drømmesekvenser eller ej. Én fandt at de brød fuldstændigt med resten af scenariets stil. Om scenerne falder udenfor eller ej, er angiveligt et spørgsmål om fortolkning. Jeg håber at historien er engagerende nok til at bære uden at den fortolkes, men det ideelle vil være at spillerne under scenariets forløb sidder og grubler lidt over, hvad fanden meningen med det hele er.

Inden du går igang med selve scenariet, vil jeg gerne sige tak til dig, fordi du har valgt at være GM på mit scenarie.
Skulle du have nogen spørgsmål, så kontakt mig endelig.

God fornøjelse!
Sanne Harder

Email: sanneharder@yahoo.dk
Snailmail: Frederiksvej 11 b, 2. th, 2000 Frederiksberg.

*J. L. Heibergs skildringer af livet på landet
var yderst romatiserende*

Om Johanne Luise Heiberg

“Majgækken” er inspireret af Johanne Luise Heibergs selvbiografi “Et liv gjenoplevet i Erindringen”, og det er således ikke tilfældigt at karaktererne delvist er navngivet efter personer fra Fr. Heibergs omgangskreds. Ingen af karaktererne eller stederne er dog historisk korrekte (det vil sige, på nær Rahbækkerne i Bakkehuset, der har Arentines søn i pleje. Det var her Johan Ludvig Heiberg var i pleje som barn).

Johanne Luise Heiberg kom fra beskedne kår, og måske var det hendes ”folkelige” baggrund der gjorde, at hun gennem hele sit liv nærrede en besynderlig, hedensk tro på alfer. Hun mente de fløj omkring i luften, talte til hende, og gjorde hende den tjeneste at manipulere med hendes skæbne når alting så umuligt og trøstesløst ud. Hun fik endog overtalt sin mand til at skrive et stykke om alferne (uden at det dog blev en ligeså stor succes som “Elverhøj”, der blev skrevet før de blev gift). Jeg har lagt min egen fortolkning af alferne ind i scenariet.

Johanne Luise Heiberg er reflekteret i de to roller ”Luise Pätges” og ”Johanne Schaumbourg”. De er udtryk for samtidens to markant forskellige holdninger til hende. Hun blev på den ene side i sine unge år beskrevet som en ung og uskyldig pige. På den anden side blev den aldrende fru Heiberg af nogle betragtet som en yderst magtfuld og intrigant kvinde, hvis blåstempel man behøvede for at kunne begå sig i den danske kulturelite. Fælles for begge roller er, at de har en følelse af ikke at høre til. For Luisers vedkommende fordi hun er fattig, og for Johannes fordi hun har en fornemmelse af ikke at være vellidt. Når sandheden skal frem aner jeg ikke hvordan virkelighedens Johanne Luise Heiberg har følt, men man kunne umiddelbart godt forestille sig, at hun, der på den ene side blev beundret og tilbedt, og på den anden side kom fra en anden

og mindre anset social klasse end sin omgangskreds, kan have følt sig isoleret.

Som barn havde Johanne Luise Heiberg en slags mæcen - en ung mand fra borgerskabet, der med tiden forelskede sig i hende. Johanne gengældte på ingen måde hans følelser, men hun var i taknemmelighedsgæld til ham, og på sin vis stod det skrevet i stjernerne, at hun skulle giftes med ham. For at undgå dette forlovede hun sig med en ung mand, som hun heller ingen følelser havde for.

Jeg ved ikke meget om den unge mand, ud over at han var skuespiller, og således er det altså en overdrivelse at påstå, at karakteren Søren Dahlén er bygget over ham. Men det er i hvert fald her inspirationen er fundet.

Det lykkedes til sidst, under megen sjælepinsel, den unge Johanne at bryde forlovelsen. Herefter flyttede hun ind hos sin veninde, Johan Ludvig Heibergs mor, Thomasine Gyllembourg, og noget tid efter blev hun forlovet med Johan.

Johan Ludvig Heiberg var betydeligt ældre end Johanne Luise Pätges. Alligevel havde han aldrig været gift. Til gengæld er det temmelig sikkert, at han havde haft diverse elskerinder. Karaktererne Ludvig og Johan Schaumbourg er begge resultater af mine refleksioner over Heiberg: På den ene side har han nok været den følsomme kunstner, og på den anden side har han været en levemand. Noget tyder på, at hvis ikke det var fordi den strikse Johanne sad på kassen, kunne han udmærket have præsteret at solde huset Heibergs penge op.

Livet i den Heibergske familie var fuld af skandaler, der i større eller mindre grad kunne fejles under gulvtæppet. For eksempel var der Johan Ludvig Heibergs mor, Thomasine Gyllembourg, der havde ladet sig skille fra J. L. Heibergs far (P. A. Heiberg), og havde giftet sig med en svensk adelsmand, bare for at blive enke i en alt for tidlig alder. Siden

flyttede hun ind hos sin søn og svigerdatter. Hendes historie er reflekteret i rollen "Christiane Schaumbourg", som også er kommet galt af sted med at gifte sig tidligt, og med en alt for uforsonlig mand. Ligesom Thomasine er Christiane en af de få kvinder, der tidligt i Danmarkshistorien giver sig af med at skrive (den eneste anden jeg lige kan komme i tanke om er Leonora Christine, der skrev "Jammers Minde". Men dette skrift blev først udgivet i 1869!).

Der var også en dreng, der boede hos familien Heiberg gennem mange år, men som altid fremstod som en nedtonet skygge i forhold til trekløveret Johan, Johanne og Thomasine. Når man lægger to og to sammen, ser det ud som om han sikkert var den uægte søn af charmøren J. L. Heiberg - men dette nævner Fr. Heiberg nu aldrig i sin erindringshistorie, og under alle omstændigheder har J. L. Heiberg aldrig offentligt anerkendt ham som sin søn. Drengen døde i en ung alder - forbitret og vist lige på kanten til det psykotiske. I scenariet figurerer han som et uægte barn, NPC'eren Johan Schaumbourg har fået med rollen Arentine Hessel.

Plot

Det er den 12. maj, 1826.

Den store teaterdirektør, Johan Gebhard Schaumbourg, har angiveligt netop begået selvmord. Mens gendarmene efterforsker omstændighederne, inviterer hans enke, Fru Johanne Schaumbourg, sin afdøde mands nærmeste venner og bekendte til et middagselskab med efterfølgende overnatning på parrets landsted, Valdborghus ved Roskilde. I invitationen har hun skrevet, at hun ønsker at mindes hendes mand i selskab med

hans venner. Dette er dog en farvet sandhed. Johanne mistænker den afdøde for at have været hende utro, og endog at have fået et barn med en anden kvinde. Spørgsmålet er bare med hvem. Hun håber, at aftenen vil kaste lys over nogle af de mørke hemmeligheder, Johan Gebhardt Schaumbourg tog med sig i graven.

Men alting går ikke som planlagt. Gæsterne er til at begynde med underligt stive og umulige at slå et ord af. Den unge Luise Pätges, som værtinden har under størst mistanke, opfører sig besynderligt, og øjensynligt er Johanne ikke den eneste af middagsgæsterne, der har en skjult dagsorden. Centralt for intrigerne bliver en vaudeville kaldet "Majgækken", som ingen er sikker på at kende forfatteren til. Som aftenen går kommer sindene mere og mere i kog.

Men den tolvte maj er Valdborgsnat - heksenes mest hellige nat. På denne danske sommernat samler al forårets potente magi sig, og da klokken slår tolv, forenes vor velkendte verden med Elverkongens rige. Han er en snedig rad, Elverkongen, og det lykkes ham at lokke selskabet fra Valdborghus ned i sin elverhøj. Her stjæler han deres hukommelse, og sender dem afsted på en magisk drømmerejse ind i Rosenlandet, på den anden side af hvilken den afdøde teaterdirektør Johan Gebhardt Schaumbourg venter dem.

Ved Johans død var der mange ubesvarede spørgsmål, og han vil give gæsterne en sidste mulighed for at konfrontere ham, inden han går i graven. Om de finder ud af sandheden er dog en anden sag, for Johan er uhyre forfængelig.

Som solen stiger op i øst og spreder guld på sky, vågner alle.

Kronologi

Jeg har valgt en kronologi der måske umiddelbart virker rodet, men som gerne til slut skulle give spillerne en sammenhængende oplevelse.

Sekvenserne i "Majgækken" forløber ikke i samme rækkefølge, som den jeg har beskrevet i kapitlet "Plot". I følge plottet ville de nemlig forløbe således:

Valdborghus
Rosenlandet
Et sidste farvel

Grunden til at det alligevel ikke forholder sig sådan, er at karaktererne i slutningen af sekvensen "Valdborghus" får hukommelsestab. Derfor skal sekvensen "Rosenlandet" spilles først. Hvis det blev gjort anderledes, skulle spillerne abstrahere fra deres viden om karaktererne, når de gennemspillede "Rosenlandssekvensen", og det synes jeg er at stille for store krav.

Under hele "Del 1: Rosenlandet" har karaktererne altså hukommelsestab, og kan ikke huske deres virkelige identitet.

Del 2 har jeg valgt at lade begynde med at karaktererne vågner af en drøm. Dette er for at give scenariet et cyklisk præg, for spillerne vil sikkert gætte på, at den drøm de har haft er oplevelserne i Rosenlandet (og hvem ved, måske er det. Valdborgsaften er som sagt en magisk aften).

Ved slutningen af "Del 2: Valdborghus" får spillerne at vide, at karaktererne nu oplever alt det de spillede i "Del 1: Rosenlandet". Herefter kommer scenariets klimaks, hvor karaktererne meget klassisk møder scenariets "bad guy" (der dog ikke er ond, bare forfængelig).

Hele scenariet afsluttes ved at spillerne får at vide, at karaktererne vågner. Her må spillerne selv spekulere over, om der er tale om en cyklus, om de bare har drømt det hele, eller om de virkelig er kommet nogen vegne i forhold til hinanden.

Rollerne

Selvom jeg i korte træk gennemgår rollerne her, vil jeg stærkt anbefale at man læser dem i deres fulde længde.

Der er to sæt roller i "Majgækken". Det første sæt er karakterernes personligheder mens de er i Rosenlandet. Disse roller er på mindre end en enkelt side, og er ikke særlig rollespilsvenlige. Formålet med hele "Del 1: Rosenlandet" er da også kun at give karaktererne indsigt i deres karakterers essenser. Jeg har derfor ikke beskrevet Rosenlandsrollerne her, men nøjedes med at indføje dem under de rigtige karakterer. Vær omhyggelig med at de to karakterer der passer sammen bliver udleveret til den samme spiller - altså således at f.eks. den spiller, der har haft rollen "Prinsessen" bagefter får rollen "Luise Cecilie Pätges".

De "rigtige" karakterer får spillerne udleveret efter deres oplevelser i Rosenlandet, altså lige inden scenariets Del to ("Valdborghus") begynder.

Her er en kort gennemgang af disse roller (i appendikset finder du også en stikordsliste):

Prinsessen/Luise Cecilie Pätges er en ung, succesrig skuespillerinde, der kommer fra dårlige kår, og som aldrig har haft sine forældres hjælp til at gebærde sig i finere sociale kredse. Hun er derfor meget usikker, og lider af mindreværds komplekser. Hun er blevet offer for afdøde Johan Gebhardt Schaumbourgs forelskelse, forstået på den måde at hendes rygte vil være uigenkaldeligt skadet, hvis hun ikke snart gifter sig. Luise begynder at høre stemmer under middagen. Det er trøstende stemmer, der vil hjælpe hende med at slå op med hendes forlovede, Søren Dahlén, men som på den anden side beskylder hende for at have slået Johan Schaumbourg ihjel, og siger, at hun må gå til bekendelse. Stemmerne, der siger at de er alfer, kommer i virkeligheden fra Luises egen underbevidsthed (dette bør blive klart ved scenariets slutning). Luise er desuden hemmeligt forelsket i vaudevilleforfatteren Ludvig Schaumbourg - som desværre er gift.

Dronningen/Johanne Schaumbourg er middagens værtinde. Den afdødes advokat har fundet en besynderlig tilføjelse til testamentet, der tyder på at der er en anden arving end Johanne - en søn. Sønnens identitet er hidtil uopklaret, men Johannes skjulte dagsorden er at finde ud af hvilken af de tilstedeværende kvinder, der kan være mor til ham. Hun er en ubehagelig kvinde, der gennem mange år har drevet et bizart spil om kærlighed med sin elskede Johan Gebhardt Schaumbourg, dvs. afdøde. Rollen kan kun "vinde" ved at udvikle sig, for som tingene er og som tingene ser ud til at blive, lider Johanne af kronisk ensomhed.

Hofdamen/Arentine Hessel er en midaldrende, fraskilt skuespillerinde, der har fået et barn med afdøde Johan Gebhardt Schaumbourg. Hun er en kvinde der handler efter hjertet, og hvis overlevelse har været båret oppe af sin hemmelige kærlighed til Johan (for ham var hun bare en elskerinde), selvom hun nok har haft på fornemmelsen, at han ikke var

hendes kærlighed værdig.

Arentine har ingen anelse om at Johan i sit testamente har tilgodeset deres søn. Hendes fremtid ser umiddelbart ikke al for lys ud, da hun er ved at blive for gammel til at få ordentlige roller ved teateret (ikke at det betød så meget i 1800-tallet, for man kan jo ikke skelne alder på afstand, men Arentine lider under en ret almindelig balletskade i knæene, og hendes krop er snart slidt op, hvis hun ikke begynder at tage den med ro). Hun er søster til rollen Søren Dahlén.

Skriveren/Søren Dahlén er scenariets comic relief, men er mere den hvide klovn end den sjove med den røde næse, for han er ufrivilligt morsom. Han er lomme-poet og ganske elendig til det. Desuden er han Arentine Hessels lillebror, og indtil for nylig har det været den eneste grund til at han har omgået kunstnere. (Det, og så hans ubændige trang til at leve op til sin afdøde fars forventninger). For en måneds tid siden er han blevet forlovet med den prominente stjerne Luise Pätges. Der er dog lagt op til, at han egentlig kun er forelsket i hende som stjerne, og ikke som person.

Søren har tænkt sig at tage æren for at have skrevet vaudevillen "Majgækken", såfremt det altså viser sig i løbet af aftenen at det ikke er Ludvig Schaumbourg, der har skrevet den. (Det er det ikke - det er Christiane Schaumbourg).

Grevinden/Christiane Schaumbourg er den hemmelige forfatter af den populære vaudeville "Majgækken". Hun har valgt at være anonym af hensyn til sin mand, Ludvig Schaumbourg, som er godt gal i skralden over at en anden end ham selv har skrevet en succesrig vaudeville. Christiane er dog ikke helt afklaret om hvorvidt hun fuldstændig vil afskrive æren af at have forfattet stykket. Valget står nok mellem at tabe sin ægtemand for evigt, eller at forblive anonym.

Hun er desuden et dybt religiøst menneske, som de fleste af de andre karakterer umiddelbart vil finde kedelig og overhellig.

Ridderen/Ludvig Schaumbourg er gift med Christiane, men deres ægteskab går elendigt, og Ludvig, der af natur søger mod skønheden, har forelsket sig hals over hoved i den unge Luise Pätges. Han var jaloux på sin bror, som er den afdøde teaterdirektør Johan Gebhardt Schaumbourg, og faktisk kan han ikke huske hvad der skete den nat da Johan døde, så han er lidt i tvivl om hvorvidt han selv har slået ham ihjel (det har han dog ikke). Han er desuden tidens store forfatter ved teateret, og han er vældigt irriteret over at vaudevillen ”Majgækken” er dukket op, for den hånd der har skrevet stykket er mindst lige så kyndig som hans egen.

Soundtrack

Da ”Majgækken” nu engang er inspireret af ”Elverhøj”, er musikken fra denne ideel som soundtrack. Jeg vil anbefale ”Melodrama” (track nr. to på Radiosymfoniorkesterets indspilning fra 1974) som prelude til ”Del 1: Rosenlandet”, ”Minuet” (track 13) ved ankomsten til Valdborghus i ”Del 2: Valdborghus”, og endelig ”Fanfarer” og ”Beskærm vor konge” (track 20 og 21) når tæppet går op for ”Del 3: Et sidste Farvel”.

Når karaktererne befinder sig i Spejlverdenen i ”Del 1: Rosenlandet” er det også en god idé at understrege uhyggen ved at bruge musik. Jeg kan fx. anbefale soundtracket fra Bram Stokers ”Dracula”.

I slutningen af ”Del 2: Valdborghus” vil jeg anbefale at bruge ambient for at understrege karakterernes tranceagtige tilstand. Selv bruger jeg

nogle af Aphex Twins stille numre, men enhver form for meditativ musik (måske med undtagelse af indisk og tibetansk munkesang!) kan bruges.

Gennemgang af Scenariet

Gennemgangen/gennemspilningen af ”Majgækken” er som sagt ikke kronologisk i forhold til handlingen. I ”Del 1: Rosenlandet” har karaktererne mistet deres hukommelse, og har til gengæld fået nogle få, falske erindringer (der bygger på de rigtige karakterer). Derfor skal den spilles først.

”Del 1: Rosenlandet” ender med, at karaktererne husker hvem de i virkeligheden er - hvorefter der springes tilbage i tiden, og hele optakten spilles.

Husk at placere spillerne så du kan bevæge dig rundt om dem, således at du kan hviske dem i øret. Dette er specielt vigtigt under middagen i ”Del 2: Valdborghus”, hvor det er nødvendigt at anspore spillerne til at stikke til hinanden, og hvor GM spiller Luises ”alfer”.

Resten af disse papirer, når man lige fratrækker roller og appendiks, er altså en gennemgang af scenariet.

Deli
Rosenlandet

Del 1: Rosenlandet

Denne del af scenariet bør maksimum vare en time.

Udlevér sammen med de korte Rosenlandsroller også handoutet der er en anmeldelse af ”Majgækken” (”Maanedsskrift for Litteratur”). Jeg anbefaler, at du læser det højt for spillerne, og bagefter lader det gå rundt.

Scene 1: Broen

Det er en fordel hvis du kan indlede denne scene med musik. Bed spillerne om at sidde med lukkede øjne, mens du opridser situationen for dem.

I scenariets første scene befinder karaktererne sig tilsyneladende i et idyllisk eventyrrige, der hedder Rosenlandet (se beskrivelsen i appendikset under ”locations”). De er alle blevet kaldt sammen i en tronsal, hvor Kongen (der ved scenariets slutning vil vise sig at være Johan Schaumbourg) har forklaret dem, at Rosenlandet er truet af en ondartet sot, en sort råddenskab, der æder landet op. De seks karakterer, som er kongens nærmeste og mest betroede venner, er blevet sendt ud for at finde råddenskabens kilde, og siden eliminere den.

Hvis du har lyst kan du eventuelt læse det følgende op for spillerne. (Alternativt kan du briefe dem med dine egne ord):

”I befinder jer på ryggen af hver jeres ganger. Deres hvide maner skinner i sollyset.

Forrest rider Ridderen i sin blanke rustning. Bag ham kommer Prinsessen i sin hvide sommerkjole, og dronningen i den statelige silke-robe. Hofdamen og Grevinden rider tavse ved siden af hinanden. Bagerst kommer skriveren, der har slået sin store, læderindbundne bog op over

hestens brede skuldre, og som ustandseligt skribler løs.

I har reddet i mange dage, siden Kongen sendte jer ud på opgaven. ’Rosenlandet er i fare’, sagde han. ’Jeg ville selv drage ud for at redde mit elskede rige, men som konge er jeg forpligtet til at blive på min trone. I stedet sender jeg jer - mine nærmeste og mest betroede’.

Så fortalte han jer om soten, der er begyndt at gnave sig ind i Rosenlandets idylliske bredder. En mærkelig, sort råddenskab, der fortærer alt hvad den kommer i nærheden af.

’Det er dén I skal bekæmpe’, sagde han.

I har fulgt råddenskabens spor, og dette er stedet hvortil det har ledt jer.”

Karaktererne, der er blevet udstyret med smukke hvide heste og oppakning, er ved at ride hen til en å. Foran åen ligger der et lille stråttækt hus. Der sidder en morlille i en gyngestol foran huset (dette er i øvrigt åbningsscenen fra ”Elverhøj”). Bag huset går en bro over åen. Da karaktererne vil fortsætte over broen, råber morlillen dem an.

”Den å bør I ikke krydse”, siger hun. Hun kan fortælle, at en anden konge hersker på den anden side af åen.

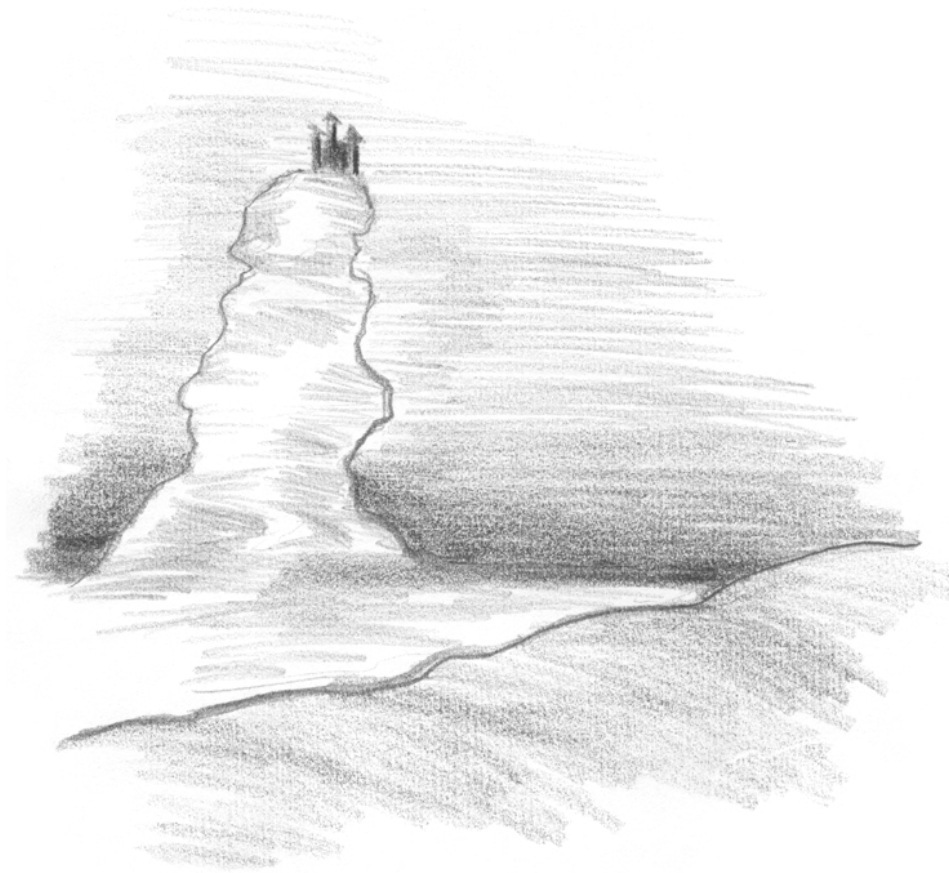
Karaktererne bliver nu alligevel nødt til at krydse over, da de jo har en opgave at udføre. De finder hurtigt ud af, at koncentrationen af råd er endnu større i dette nye rige.

Scene 2: Søen

Ved aftenstid kommer karaktererne til en sø, og her er råddenskabens så omfattende, at der er sort på bredderne.

Søen er ikke en almindelig sø, men man skal helt ned til bredden og forsøge at spejle sig i den kviksølvagtige overflade, før man opdager

noget. Når man gør dette, ser man at søens overflade er en slags hinde. Bag hinden ligger et sort landskab.

Den sorte dal

Scene 3: Dalen

Landskabet bag hinden er en dyb dal, der på en eller anden underlig vis forekommer at være meget fjern, og langt større end søen. Alt dernede er sort: Klipperne, græsset - ja, selv himlen bag det truende bjerg, der rejser sig som en søjle midt i dalen, forekommer at være sort. På toppen af det underlige bjerg luder et slot der er så dybsort, at det ligner et hul i den i forvejen mørke himmel. Selv på afstand virker slottet forfaldent. Et af tårnene er tydeligvis styrtet sammen, og resterne af murbrokker står i silhuet mod himmelen. Det ligner en hånd, der på militaristisk vis hilser karaktererne velkomne til dette mørkets rige.

Det tager cirka en dag at drage over den golde, sorte slette, der ligger mellem karaktererne og bjerget. Denne dag skal dog ikke spilles i detaljer. Når de seks helte når frem til bjergets fod, vil de se nogle store huler, der som kæmpemæssige ormegange fører dybt ind i bjerget. Selve klippen er så sort som den mørkeste onyks - alligevel virker indgangene til hulerne endnu mørkere.

Tanken bag dalen nede i søen er at den i forhold til Rosenlandet er en slags spejlverden. Hvor Rosenlandet er karakterernes bevidsthed, er spejlverdenen deres underbevidsthed. Men alle de fortrængte ting fra underbevidstheden er ved at invadere Rosenlandet, i form af råddenskab.

Scene 4: Hulerne

Hulerne i det sorte bjerg begynder efter kort tid at snævre sig ind, og bliver til klaustrofobiske gange. Mørket er så sort at det næsten virker som en flydende masse, og lyset fra karakterernes fakler synes at blive opslugt af mørket. De kan knap nok se hinandens ansigter. Der er også meget koldt: En uhyggelig vind, der bærer lugten af råddenskab, hviner gennem gangene.

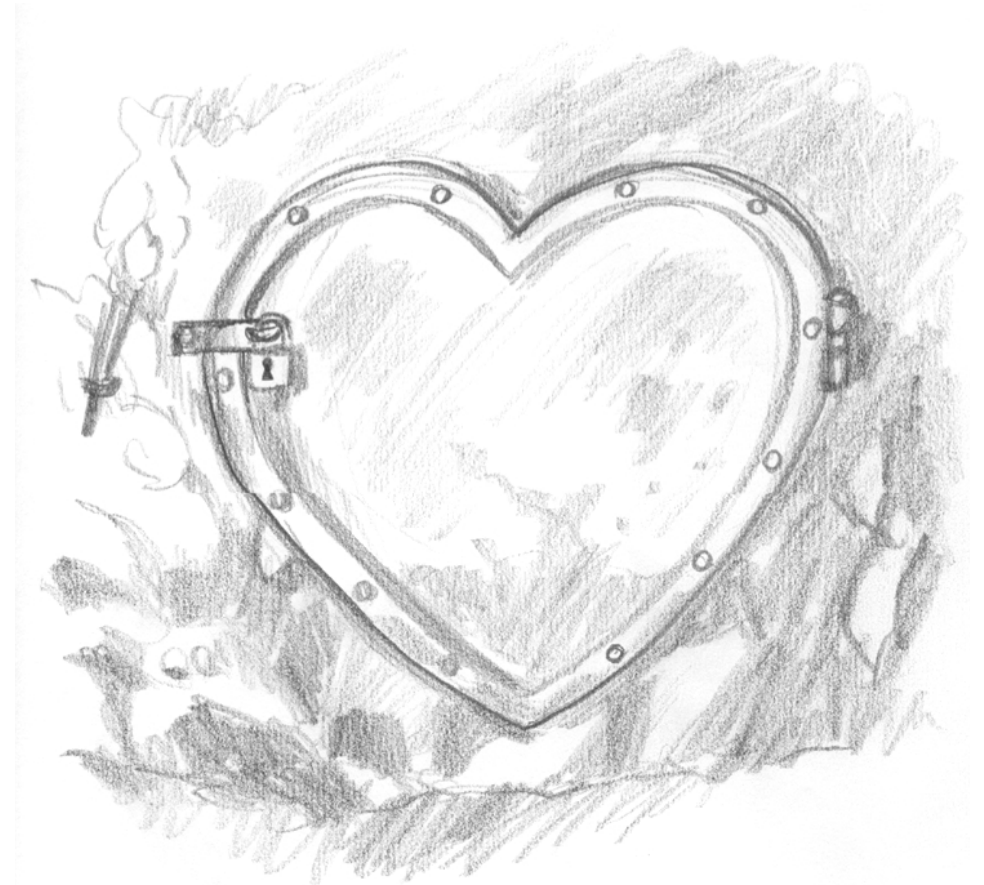
Første hule:

Spillerne bør føle at de har mistet fornemmelsen af tid og rum, før de endelig når en trappe, der er hugget ud af den nøgne klippe. Trappen fører op til en dør af rustent metal. Ved siden af døren sidder en fakkel i en ring i væggen, og i skæret fra denne kan man skimte, at døren er udformet som et hjerte. Der er skudt en slå for, men den sidder på spillernes side og kan let skubbes op.

I det karaktererne åbner døren, når Prinsessen at se et ubehageligt syn: Spøgelset af en lille, tynd pigeskikkelse med hule kinder og langt, tjavset brunt hår. Det mest ubehagelige er, at ansigtet ligner Prinsessens. Spøgelset kigger op med store, sorte øjne, og åbner munden for at udstøde en uhyggelig, jammerlig tuden, der runger gennem gangene. I næste nu tager et kraftigt vindstød fat i hende, og blæser hende ud af hulen.

Det er omsonst at finde hende. Karaktererne har på nuværende tidspunkt allerede svært ved bare at finde ud af hulen igen, og en grundig gennemsøgning af de labyrintiske gange ville være utopi.

Det omflakkende spøgelse er en metafor for karakteren Luise Pätges, som lider under mindreværds komplekser over at komme fra et lavere samfundslag end de andre, og som føler sig som en fupmager.

En af de besynderlige jerndøre

Anden Hule:

Bagerst i den tomme hule er der en hjerteformet jerndør (der er ikke så mørkt her, fordi der hænger fakler på de rå klippevægge). Den er boltet udefra, men ved hjælp af Ridderens skarpe sværd kan karaktererne hurtigt få den åbnet (om ikke andet så fordi hængslerne er gamle og rustne). Gangen bagved er ligeså mørk som den forrige. Her er der ingen vind der rører sig, og stilheden synes næsten trykkende.

Efter at have gået et stykke tid, hører karaktererne barnegråd. Hvis de følger lyden, kommer de til en dør magen til den sidste. Da de åbner den, ser de et barn, der sidder på gulvet. Han er en lille, blond knægt klædt i natskjorte, og han sidder og græder. Det har han tydeligvis gjort længe, for hans øjne er røde. Da han ser karaktererne holder han op, og stirrer betuttet på dem. Så løber han hen og klamrer sig til den nærmeste af dem, og kalder vedkommende "mor/far".

Hvis karaktererne prøver at gå fra barnet, begynder han igen at græde. De vil blive nødt til at tage ham med sig, hvis de vil slippe for at høre på gråden. De eneste to ord han mestrer, er tilsyneladende "mor" og "far".

Barnet repræsenterer rollen Arentine Hessels hemmeligholdte søn.

Tredje hule:

Bag i hulen er der igen en dør, og en gang, der fører spillerne videre til det næste rum. På denne hjerteformede dør er der dog ingen lås eller slå, for indholdet af cellen løber ingen vegne: Det er en stenstatue af en kvinde. Hun er meget smuk, og har fine klæder og en dronningekrone på hovedet. Hun er for stiliseret udført til at man kan se en umiddelbar lighed med karakteren "Dronningen", men det kunne godt være hende det forestillede.

Statuen er et symbol på Johanne Schaumbourgs følelsesmæssige tilstand.

Fjerde hule:

Gangen bag tredje hule har højere til loftet end de andre huler, og mærkelige ekkoer synes at svæve rundt i de nu hallignende gange. Jo tættere karaktererne kommer på fjerde hule, jo højere er de mærkelige lyde. Det lyder som et menneske, men alligevel ikke, for nogle af lydene virker som dyreagtig tuden og hulen.

Bag døren i fjerde hule gemmer der sig en nar. Han er lænket til muren med tunge, sorte kæder, og han er iført et spraglet kostume. Huen på hans hoved ender i fire spidser, og i hver spids dingler en bjælde.

Narren er vanvittig, og ethvert forsøg på at tale med ham er på forhånd tabt. Han rabler ting af sig som:

Sort kat,

mørk nat.

Hul hat

deri kryber en kat.

Men den blev købt i en sæk!

Ha, ha, ha...

I begyndelsen prøver narren at optræde for spillerne. Hvis det ikke lykkes ham at få dem til at grine, bliver han mere og mere vred, indtil han til sidst bliver farlig. Han prøver at bide og sparke ud, og hvis det ikke hjælper, forsøger han at lokke karaktererne til sig ved at love, han kan hjælpe dem, hvis bare de træder lidt nærmere... Til sidst truer han med at æde dem, hvis de ikke gør som han siger.

Naren er symbol på Søren Dahléns bestræbelser på at blive en stor forfatter.

Femte hule:

Endnu en dør leder spillerne ud af narrens celle. Gangen bag ved er stadig stor, og den forekommer fugtig. Lyden af dråber, der falder fra

hulens loft deroppe i mørket, runger i mørket.

Bag næste hjerteformede dør finder spillerne den pæneste celle, de hidtil har set. Gulvet er belagt med fliser, og en fresco på væggen viser det sorte landskab fra udenfor. På et lille rundt bord ligger der en guldnøgle. I den anden ende af rummet står en piedestal med et fuglebur. Fuglen i buret er en hvid due, og den bærer et lille guldkors om halsen. Døren bag i rummet fører ud til en lang trappe, der snor sig opad. For enden af trappen er der en række indgange til flere labyrintiske gange, der forgrener sig. Det er komplet umuligt at finde frem til næste rum, men hvis man slipper duen fri, vil den lede vej indtil de kommer til en stor, underjordisk sø, som den forsvinder ned i. Karaktererne må følge efter, og hvis de dykker ned i søen, vil de se, at der er lys under en af søens bredder. Lyset viser sig at være endnu en hule med en hjerteformet dør, og en fakkell på væggen.

Duen er symbol for Christiane Schaumbourg.

Sjette hule:

Låsen på denne dør er en rigtig lås, men den kan smadres med en sten fra breddens kant. Væggene er ikke længere af klippe, men af udhuggede sten, og dette bør vise spillerne, at de nu er nået frem til det sorte slots fundament.

I rummet bag døren findes en kostelig eventyrskat. De to mest kostelige elementer i skatten er en smuk krone og et juvelbesat scepter, hvis lige er uset. Men skatten er forbandet, og hvis spillerne tager noget med sig ud, vil de blive ved med at gå i ring.

Skatten er symbol på, at Ludvig Schaumbourg lader sig friste af berømmelse og skønhed, men at han ingen vegne vil komme så længe han ikke kan løsrive sig disse fristelser.

Scene 5: Slottet og scenen

Bag den hjerteformede dør, der fører ud af sjette hule, er der en kort trappe af sten. Den fører op til en stor hal, hvori der hænger en del baner, der er bedst kendetegnede ved, at de alle er sorte. To trapper fører videre: Den ene fører opad, og den anden nedad. Det er her skatten fra forrige rum kommer ind i billedet, for så længe nogen bærer noget af skatten på sig, går karaktererne i ring - det vil sige, at hvis de går op af den ene trappe, kommer de ned af den anden, og bliver således ved med at ende i hallen.

Først da alle karaktererne har smidt hvad de end måtte have samlet op, kommer de til en dør (den er ikke hjerteformet, og den er af træ). Bag døren er der en kort afsats, og der hænger et gardin, som går helt ned til gulvet. Bag gardinet er der (ved første undersøgelse, i hvert fald) en afgrund af intethed. Der er en lem i gulvet, som ikke er til at få op, lige meget hvor meget karaktererne prøver.

Når alle karaktererne står i rummet, går tæppet op (for gardinet er nemlig det tæppe, der adskiller aktørerne fra publikum. Karaktererne befinder sig på en scene), og der bliver meget lyst i rummet.

Her slutter del 1.

Del 2: Valdborghus

Nu udleveres de rigtige roller. Giv spillerne god tid til at læse dem - de er lange og detaljerede.

Den følgende del af scenariet er hoveddelen, og er et spil på intriger. Ideelt set bør du som GM under meget af forløbet kunne læne dig tilbage, og bare iagttage spillerne. Du skal ikke være bekymret hvis de i starten af denne del virker tilbageholdende. Giv dem tid til at finde sig til rette i deres nye roller.

“Del 2: Valdborghus” skal gerne vare ca. 75% af scenariets samlede spiltid.

Scene 1: Ankomsten

Bed evt. spillerne om at sidde med lukkede øjne, mens du beskriver sceneriet for dem. Tal med en messende, rolig stemme - lidt ligesom en hypnotisør:

Prolog (kan memoreres eller læses op af GM):

”I vågner hvert jeres sted med en følelse af at have blundet, og måske også drømt lidt. Men hvad det end var I drømte, så er det borte og glemt, og spøger nu højt i underbevidstheden.

I hører lyden af hesteko mod brosten. Mosaikker af sollys danser over øjenlågene. Luften har endnu forårets kølighed, men også den varme lugt af støvet vej og af græsfrø, der sitrende svæver lidt rundt før de finder til hvile i den dampende, våde muldjord.

Som droskerne drejer ind på gårdspladsen og kuskene stiger ned, hjulpet af ivrige hænder, skinner den nedgående sol i vognenes blankpolerede

hjulcapsler af messing. På trappen foran Valdborghus, ved siden af hushovmesteren i den knitrende, stivede skjorte, står Fru Johanne Schaumbourg i sin sorte kniplingskjole. Hendes blege smil hilser de ankomende velkomne, som de træder ud af deres vogne.”

Severinsen gør sin frue opmærksom på, at køkkenet vil have middagen parat om en time. I mellemtiden vil han sørge for at vise gæsterne til rette i deres rum.

Middagen serveres af Severinsen og en pige i den store stue, og består af en forret af legeret aspargessuppe serveret med hvidvin, en hovedret af steg serveret med rødvin, og desserten, som er kage. Bagefter stilles cigarerne og kaffen frem i salonen.

Hvad der sker under hele dette forløb og efter, er i høj grad op til spillerne. Det er nu at de skal finde ud af hinanden. “Del 1: Rosenlandet” må have givet dem nogle anelser om de indbyrdes konstellationer, og dette samt de indbyggede intriger kan man spille på. Hvis ikke karaktererne kan komme i gang, kan man skubbe lidt til dem ved at hviske dem i ørerne. Johanne er naturligvis nøglen, idet hun har et decideret formål med aftenen, der går ud på at finde ud af hvem af karaktererne, der er mor til hendes afdøde mands barn.

Vaudevillen ”Majgækken” vil sikkert vise sig at have en central rolle i karakterernes intriger, for Johanne kan bruge sit kendskab til forfatteren som pressur på Christiane Schaumbourg, og muligvis også Søren Dahlén, hvis han påberåber sig forfatterskabet.

Alferne

Luisse kontaktes under og efter middagen af nogle stemmer, der fortæller at de er alfer, og at de er her for at hjælpe hende. For de andre karakterer virker det snarere som om pigen er blevet sindssyg. Stemmerne vil først

overtale hende til at gøre det forbi med Søren Dahlén. Siden hen bliver de noget mere påtrængende, og kræver af Luise, at hun skal gå til bekendelse overfor de andre, og påtage sig skylden for Johans mord.

I virkeligheden er alferne en del af Luises egen underbevidsthed, som hun ellers prøver at skubbe fra sig.

Når Luise bekender sig som morderske (lad alferne gøre deres bedste for at overbevise hende om, at dette er det eneste rigtige - bliv ved med at hviske og tiske spilleren i øret, til denne er ved at blive mør), bør det også sætte lidt fut i selskabet.

Redskaber/motiver

Valdborghussekvensen er som sagt i høj grad lagt ud til spillerne. Desværre kan det jo hænde for den bedste, at man går i stå. Det følgende er nogle forslag du kan give dine spillere, hvis dette skulle ske. Disse redskaber bør kun drages i brug efter at spillerne har været passive i så lang tid, at spillet synes at være ved at gå i hårdknude.

Johanne Schaumbourg: Johanne er nøglen til at få påbegyndt intrigerne, da hun jo har det formål med afholdelsen af middagen at hun vil afsløre hvem af kvinderne, der har været hendes mands elskerinde og har fået et barn med ham.

Johanne har to muligheder: At spørge de andre spillere direkte, hvem hendes mand har været hende utro med, eller at forsøge at spille de andre karakterer ud mod hinanden. Løsning nr. to er så absolut mest i tråd med Johannes karakter.

Som våben har Johanne først og fremmest stykket "Majgækken", som hun har liggende i Christiane Schaumbourgs håndskrift. Hun kan trække Christiane af sides og true hende med at afsløre hemmeligheden, hvis ikke Christiane hjælper hende. (Det kan naturligvis ikke svare sig for Johanne at afsløre Christiane som "Majgækken"s forfatter, for så mister

hun jo sit vigtigste våben. Her bør altså være tale om et bedrag fra Johannes side).

Hvis Søren Dahlén har nået at postulere at han er "Majgækkens" forfatter, kan Johanne bruge sin viden om den sande forfatter til også at afpresse ham.

Christiane Schaumbourg: Christiane har ikke megen indflydelse på sin mand. Til gengæld (mener hun selv) at stå i et godt lys hos Luise Pätges, som jo er Johannes hovedmistænkte. Hvis Christiane går med til at lade sig afpresse, kan hun forsøge at bearbejde Luise Pätges. Evt. kunne hun foreslå den tydeligt usikre pige at bruge hende som "skriftefader". Hvis hun ikke lader sig afpresse, kan hun vælge selv at tage en konfrontation med sin mand (inden hun bliver tvunget til det).

Søren Dahlén: Hvis Søren går med til at lade sig afpresse, er han i en god position til at udspørge sin søster. Han husker jo nok at der nogle år tilbage var tale om at Arentine havde en affære med Johan Schaumbourg. Det er altså op til hans samvittighed om han vil afsløre sig selv og tabe ansigt (og muligvis miste Luise Pätges), eller om han vil svinge sin søsters tillid.

Ludvig Schaumbourg: Ludvig er hemmeligt forelsket i Luise Pätges. Luise virker meget uafbalanceret, og dette bør appellere til Ludvigs beskyttersans. Han balancerer mellem Luise og sin kone, Christiane. Spørgsmålet er, om han lader Christiane bemærke hans følelser for Luise. Hvis hun bemærker dem, har hun et godt motiv for at afsløre Luise Pätges som Johans elskerinde.

Luise Pätges: I sin skrøbelige tilstand er Luise et let offer for intriger (se afsnittet "Alferne"). Som GM bør du presse hende, til hun ikke har andet valg end at afsløre overfor en eller flere af spillerne, at hun slog Johan Gebhardt Schaumbourg ihjel.

Dette var et par forslag til hvordan du sætter intrigerne i gang. Selvfølgelig er der mange andre måder at gribe sagen an på, og det er blandt andet derfor, at du kun bør gribe til disse løsninger, hvis spillerne selv er løbet tør for fantasi. Det vigtigste er at få stillet nogle problemstillinger op. Den egentlige forløsning kommer først i "Del 3: et sidste farvel".

fælden

På et tidspunkt, meget gerne omkring halvtolvtiden spiltid, finder henholdsvis Luise og Ludvig et lille brev, der tilsyneladende er fra den anden, men som i virkeligheden er fra Elverkongen. I brevet står der, at den anden vil mødes ved den gamle høj nede i den lille skov, der ligger bag Valdborghus' jorder. Rent timingsmæssigt skal dette ske, når intrigerne er ved at nå deres højdepunkt.

Herefter antager alt hvad der sker i scenariet et surrealistisk, drømmeagtigt skær. Når du beskriver haven er den pludselig fuld af mystiske lysende fluer og tåge. Farver og lugte virker mere intense end ellers, og mærkelige sorte kryb kan skimtes ud af øjenkrogene bag buske og tulipanbede. Sørg for en stemning, der emmer af let, svævende forårsnat. Med andre ord: Scenariet er på dette punkt krydset over i en verden, der hører elverfolk og magi til.

Den af de to unge elskende, der først kommer ned til elverhøjen, vil møde Elverkongen forklædt som deres elskede. Han vil bede karakteren følge efter sig ind i hvad der tilsyneladende er en hule, men hvilket i virkeligheden er elverhøjen. Når først spilleren befinder sig her, er han/hun fanget.

Elverhøjens indre er meget lig en jordhule, bare større.

Den næste der når frem til elverhøjen vil blive mødt af et noget anderledes syn:

Højen har løftet sig flere meter fra jorden. Den bæres oppe af fem-seks glødende ildsøjler. Inde i højen står Luise/Ludvig - alt efter hvem af dem, der først ankom. Selvom der ikke er vægge i højen, er det umuligt at træde udenfor højens cirkel. På toppen af højen, med benene over kors, sidder Elverkongen og griner. Han siger, at han ikke slipper sin fange løs, før hele selskabet har fejret Valdborgsnat ved hans bord. Den stakkel, der nu har set sin elskede i fangeskab, må lokke resten af selskabet ned til elverhøjen.

Når karaktererne har fået øje på elverhøjen, drages de automatisk ind i den (med mindre altså at de skal bruges til at lokke andre ind i højen) - så det er altså tilstrækkeligt at lokke dem i nærheden.

Spilteknisk er det en god idé at spille alt dette mens alle spillere er tilstede, og så bare bede dem om at abstrahere fra de ting, som deres karakterer ikke ved. Splitter du dem op risikerer du, at spillet mister sin intensitet.

NB: Pas på med din beskrivelse af elverhøjen, da halvdelen af mine spilstere troede der var tale om en UFO! Sørg hele tiden for at skabe en stemning af noget, der på én gang er gammelt, magisk og potent.

I Elverhøjen

Under højen mellem ildsøjlerne er der en trappe, som går ned i jorden. Elverkongen fører karaktererne ned af denne trappe, og ind i hans hal. Her står et stort langbord af egetræ. Tre underskønne kvinder ("Ellepigerne", forklarer Elverkongen) står parat til at servere for karaktererne.

En af de tre ellsipiger

”Glem i festens rus hverdagens trængsler, men husk og ær jeres elskede ven, som er død. Det er derfor I er blevet bragt hertil”, siger Elverkongen og skåler i et krus mjød, som elverpigerne har skænket op. Mjøden smager godt - men for hver slurk man tager, glemmer man lidt mere. Elverpigerne byder op til dans - men det er glemselens dans de danser, og for hvert trin karakteren træder, glemmer han/hun lidt mere.

”Men nu til noget mere alvorligt”, siger Elverkongen til de sidste karakterer. ”Jeg har noget at vise jer. Kom med”.

Det Elverkongen vil vise karaktererne er en mørk trappe. For hvert trin man stiger ned af denne trappe, mister man lidt mere af sin hukommelse. Første trin frarøver karaktererne bevidstheden om hvor de er, andet hvem de andre er, tredje hvem de selv er, og med fjerde trin forsvinder bevidstheden.

Det er nu at ”Del 1: Rosenlandet” udspiller sig. Men siden spillerne jo allerede har spillet den, opridses bare et kort resumé af hvad der skete, og der springes direkte til slutscenen, hvor spillerne står på en stor scene hvor tæppet er ved at gå op.

Del 3

Et sidste farvel

Del 3: Et sidste farvel

Denne del af scenariet er handlingsmæssigt såvel som spilletidsmæssigt scenariets sidste scene. Lige inden den har spillerne fået at vide, at de skal forestille sig, at "Del 1: Rosenlandet" har udspillet sig mellem denne scene og "Del 2: Valdborghus". De er altså lidt forvirrede, men på den anden side bør de også have en fornemmelse af, at brikkerne falder på plads.

Hvis ikke de selv kan regne det ud, så forklar det for dem: I "Valdborghussekvensen" befinder de sig i virkelighedens verden. Sekvensen afsluttes med at karaktererne mister deres hukommelse, og derfor har de ikke den fjerneste anelse om hvem de selv er i "Rosenlandssekvensen". Spilteknisk blev de derfor nødt til at spille "Rosenlandssekvensen" først, ellers ville spillerne skulle abstrahere fra alt hvad de vidste om rollerne.

Johan

I salen foran karaktererne sidder en skikkelse. Karaktererne står - som dem selv (dvs., ikke længere iklædt eventyrklæder) - foran Elverkongen, som de nu genkender som Johan Gebhardt Schaumbourg.

Det er ikke lige til at få Johan til at indrømme, hvorfor han har samlet karaktererne til et sidste farvel. Han prøver sikkert med smiger - siger, at han holdt så meget af dem, at han måtte se dem en sidste gang. Til sidst indrømmer han dog, at han ikke kan få fred i sin grav, før karaktererne føler sig afklarede overfor ham.

Særlig samarbejdsvillig er han nu ellers ikke, for ligesom i levende live

er han utrolig forfængelig, og vil helst ikke have plettet sit rygte, så han skyder rask væk skylden på andre. Han skal presses op i et hjørne, før han indrømmer, at han begik selvmord - at han selv er medskyldig i at hans ægteskab var dårligt, og at det var hans skyld, at Luise blev tvunget ud i en forlovelse hun ikke havde lyst til.

Idéen bag dette sidste møde med Johan Schaumbourg er ikke et slags "nu skal alle karaktererne være venner"-flip. Det er snarere et forsøg på at lade karaktererne få en chance for at se deres demoner i øjnene. Det er meningen at Ludvig og Christiane skal indse, at de begge har del i destruktoren af deres ægteskab, at Luise skal forstå, at "alferne", altså de stemmer hun hører, er hendes egen underbevidsthed, der beder hende om at mande sig op, at Arentine skal få lov at konfrontere Johanne med hendes beskyldninger om at have været en ukærlig kone, at Søren Dahlén skal se i øjnene at han måske nok er et udmærket menneske, men ikke desto mindre er en elendig digter, og så videre. Johan Schaumbourg er yderst villig til at påpege disse ting (så længe han bare ikke selv bliver hængt ud).

Når tiden er rigtig, vågner karaktererne, og med det slutter scenariet. Spillerne må selv gætte på, hvor de vågner op henne - om nattens begivenheder har været en drøm, om de i virkeligheden sidder i vognen på vej mod Valdborghus, og så videre.

Appendiks

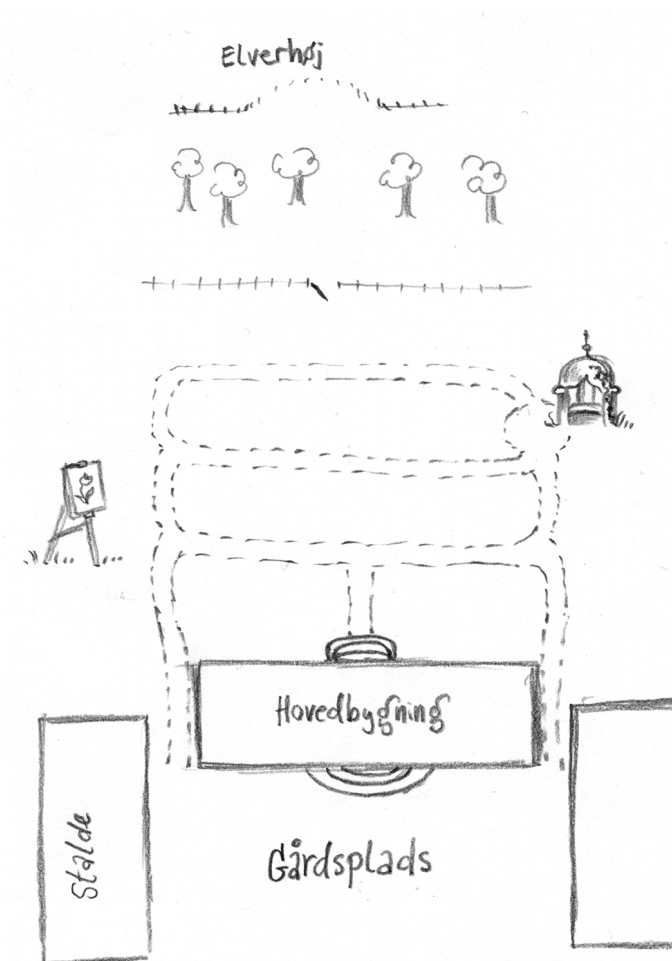
Kulisserne

Valdborghus

Valdborghus er en lille herregård af den gammeldags slags. Den ligger cirka 20 kilometer fra Roskilde (det er altså et temmelig isoleret sted). Selve huset, som er hvidmalet med en bred trappe foran, er firkantet og i to etager - med meget høje lofter. Det er malet hvidt. Til venstre for huset ligger staldene, og til højre ligger en længe, der oprindeligt blev brugt til tjenesteboliger, men som under Schaumbourgerne, der hverken har råd eller behov for så mange tjenestefolk, bliver længen brugt til opbevaring af gamle markredskaber osv.

Indenfor er der afhøvlede, renskurede egetræsgulve. Den lille entré fører direkte ind i den første stue, som bliver kaldt "gennemgangsstuen", og som kun er sparsomt møbleret med et par smukke mahognimøbler i empirestil. Går man til højre kommer man til karlekamrene, hvor tjenestepigerne, tjenerne og kokkepigen bor. Går man til venstre, kommer man ind i spisestuen, hvor det store middagsbord er dækket op med blomster og sølv. Går man gennem denne stue, kommer man ind i salonen, der nok er husets hyggeligste stue, hvor der blandt andet står en sofa, og, naturligvis, spillebordet (en slags skrivebordslignende klaver). Bag salonen ligger biblioteket.

Fra gennemgangsstuen fører en bred trappe op til husets første sal. Reposen er sparsomt indrettet (kun med et maleri af Johan og Ludvig Schaumbourgs afdøde moder placeret over trappen), og ligeledes gangen, i venstre ende af hvilken karakterernes værelser er placeret.

En løs skitse af Valdborghus' og elverhøjens placering. Det stiplede område er havestier.

I den anden ende ligger Johanne Schaumbourgs værelse, samt afdøde Johan Schaumbourgs studerekammer - der er nydeligt ryddet op, og fuldstændigt tomt for papirer.

Øverste etage er loftet, hvor en del gamle møbler er opmagasineret.

Elverhøjen

Elverhøjen er almindeligvis en lille, græsbevokset bakke, der ligger umiddelbart bagved det hegn, der omkranser Valdborghus' have. Efter ca. klokken tolv på Valdborgsnat, bliver den forvandlet til Elverkongens bolig.

I følge gamle, danske folkesagn, stod elverhøjene på glødende pæle når der var fest i dem, og da der jo netop er fest i nat, er dette altså tilfældet med denne elverhøj. Jeg forestiller mig fem-seks pæle der gløder som trækul. Inde under højens kuppel kan man se den sorte muldjord, og lange, hvide rødder hænger ned fra loftet.

En trappe fører ned i jorden, og her nede ligger en stor hal, der er fuld af tællelysenes flakkende flammer, og fra hvis hjørner gule øjne synes at stirre ondt på de besøgende. Midt i hallen står et stort egetræsbord, for enden af hvilket der står en trone. Her sætter Elverkongen sig.

Rosenlandet

Rosenlandet er i virkeligheden et sted inde i hovedet på karaktererne.

Det består af to verdener, hvoraf den ene er en smuk verden af middelalderlige slotte, smukke rosenhaver og glade bønder. Som kontrast hertil er spejlverdenen et sort og goldt helvede, der stinker af råddenskab.

Mens spillerne er i begge disse verdener, spiller de essensen af deres roller.

Det er vigtigt at få anslået en stemning af uhygge mens spillerne befinder sig i spejlverdenen. Ved hvert eneste skridt de tager længere ind i den, skal de være bange, og mest have lyst til at vende om.

Søen, under hvis flade spejlverdenen befinder sig, ligger midt i et goldt månelandskab, hvor lyde ruller som torden ud over de gulte klipper. Det er ikke et sted man har lyst til at gøre holdt. Under søens kviksølvagtige hinde (der nærmest virker levende, og som næsten kærligt svøber sig om karakterernes kropsdele da de stiger ned) er lyset først flaskegrønt, og siden ikkeeksisterende. Karaktererne kan kun skimte hinandens ansigter som blege, flakkende flammer i mørket. Som et hul i himmelen synes den sorte borg at stirre ned på dem. Lugten af råddenskab er så stærk i luften, at den ved første åndedrag synes træg som vælling. I midlertid vænner man sig til stanken efter i en dags tid at have befundet sig i den.

De sorte huler ved klippens fod, da karaktererne endelig når frem efter et langt dags ridt, ligner ormehuller, og karaktererne skal have lov til at spekulere lidt over, hvad det mon er (eller hvem), der kan have skabt dem, for de ser ikke ud til at være resultatet af naturlig erosion. Igennem hulerne fyger en hylende vind, som leder den fantasifuldes tanker hen på skrigende gespenster (en lille optakt til prisessens møde med sit eget, skrigende spøgelse). Dybere inde i de labyrintiske gange dør vinden hen. I stedet synes fjerne dråber, der falder fra høje, usynlige grotters loft, at hviske deres hemmeligheder i mørket.

Johan Gebhardt Schaumbourg/Elverkongen/Kongen af Rosenlandet

Johan Gebhardt Schaumbourg var teaterdirektør på Det Kongelige Teater i København. Han er en fuldstændig fiktiv person, skønt inspirationen til ham er fundet hos en af Johanne Luise Heibergs bejlere, som begik selvmord. Ligesom hos bejleren var det ikke (som virkelighedens Fru Heiberg ellers i mange år frygtede) på grund af kærestesorg at han begik selvmord. Schaumbourg havde gennem mange år levet så meget over evne, at han har måttet svindle med pengene fra teatret. Han har overført store summer til sig selv for at kunne opretholde sin levestandard. En stor revision af teaterets pengesager er forestående, og Johan magtede ikke at tabe ansigt. Papirerne har han brændt, og nu hvor han er død kan han ikke længere stilles til ansvar for deres bortkommen.

I den fysiske form af Johan Gebhardt Schaumbourg er karakteren en mand omkring de fyrre. Han er altid glatbarberet og meget moderne i tøjet (altså, iført lang jakke, stivet flip med halsklud, og vest med guldur). Han har kommunefarvet hår, der er lidt tyndt i toppen, og lysebrune øjne, hvori der spiller et drilsk lille glimt. Selvom han er høj og egentlig lidt ranglet, har han på de senere år tillagt sig en topmave. Hans tale er drævende, og temmelig arrogant. Han virker umiddelbart som en imponerende mand med en veludviklet smag for det æstetiske, som da også lå til grund for hans fjollede og temmeligt selviske infatuation af den smukke unge Luise.

Som Elverkongen er Johan en høj, bredskuldret mand klædt i smukke klæder af middelalderligt snit. Han har et smukt ansigt med høje kindben og skrå øjne. Håret er langt og sort, og ørerne er spidse.

Som kongen af Rosenlandet ligner Johan en typisk eventyrkonge, lige fra kronen til hermelinskåben.

*Valdborghus er en mindre herregård,
så tjenerstaben tæller højst ca. otte stykker.*

Af karakter er Johan en selvhøjtidelig mand, der dårligt tåler nederlag, og som kræver meget opmærksomhed fra sine omgivelser. Skønt hans karriere gik godt, var hans privatliv støt på vej nedad. Hans forhold til hans kone var et had/kærlighedsforhold, der efter hun hørte de tomme rygter om hans og Luises forhold var så godt som ødelagt. Hans kunstneriske bror Ludvig var vendt tilbage til Danmark, i Johans øjne alene for at stjæle opmærksomheden fra sin bror. Så var der Luise, der ikke gengældte hans forelskelse, og endelig Arentine, der pludselig fortalte ham at han havde et barn med hende.

Johans motiv for at lokke protagonisterne ned i elverhøjen er at sørge for, at de bliver afklaret i deres følelser overfor ham, således at han kan finde hvile. Siden hans død har hans sjæl flakket hvileløst rundt blandt karaktererne. Han ved derfor også alt, hvad der er sket.

Selvom han er overmåde forfængelig er han ikke en ond mand, og hvis det lykkes spillerne at alliere sig imod ham, indrømmer han overfor dem, at han begik selvmord.

Bjørn Severinsen

Severinsen er hushovmester på Valdborghus, og han står for tjenerstaben. Severinsen er der altid lige når man har brug for ham, og tiltaler gæsterne ved deres titel (dvs., "Hr." hvis han taler til Ludvig Schaumbourg, "Jomfru" hvis han taler til Luise Pätges, "Madam" til Arentine Hessel, og "Frue" til Christiane og Johanne Schaumbourg). Bemærk at kun borgerlige gifte (eller i Arentine Hessels tilfælde: Fraskilte) kvinder måtte tiltales "madam". Schaumbourgerne er adelige, og hedder derfor "Fru". Ud på aftenen forsvinder Severinsen og den øvrige tjenerstab på forunderlig vis.

Øvrige tjenerstab

Hver af gæsterne bliver af Severinsen tildelt en personlig kammerpige/herre under opholdet, som skal hjælpe dem med at klæde sig af og på, samt sørge for at de har hvad de har brug for. De kan hedde Rikke, Trine, Pernille, Jensine, Peter og Hans. Desuden er der på Valdborghus et passende antal tjenere, staldknægte, og så videre.

Tre elverpiger

Elverkongen har tre døtre, som han kalder Mut, Døv og Stum. De er fuldstændigt identiske. De er utroligt smukke, med høje kindben, skrå øjne, spidse ører og langt hvidt hår. Og selvfølgelig er deres rygge hule. Elverkongen kan bruge dem som redskaber til at lokke, eller til at få fralistet karaktererne deres hukommelse. Fx. kan Mut spille fortryllende på en harpe, der får karakteren til at glemme hvis hun lytter. Døv kan byde op og danse glemselens dans, og ligeledes giver et kys af Stum akut hukommelsestab.

Stikordsliste til rollerne

Arentine Hessel: Fraskilt skuespillerinde. Afdødes elskerinde, som han har fået et barn med. Søster til Søren Dahlén. Passer sammen med **Hofdamen**.

Christiane Schaumbourg: (Navnet "Schaumbourg" udtales "Sjam - bur") Gift med Ludvig Schaumbourg. Svigerinde til afdøde. Passer sammen med **Grevinden**.

Johanne Schaumbourg: Afdødes enke. Aftenens værtinde. Passer sammen med **Dronningen**.

Luisse Cecilie Pätges: Ung succesrig skuespillerinde. Afdøde var hendes mæcen. Passer sammen med **Prinsessen**.

Ludvig Schaumbourg: Vaudevilleforfatter. Bror til afdøde. Passer sammen med **Ridderen**.

Søren Dahlén: Talentløs lomme-poet og talentfuld forretningsmand. Forlovet med Luise Pätges, og bror til Arentine Hessel. Passer sammen med **Skriveren**.

Handouts

Da jeg helst ikke vil skrive numre på selve handoutsne, må du nøjes med beskrivelser af dem (der er kun to, så det burde være til at holde styr på):

Maanedsskrift for Litteratur: Dette handout indeholder to artikler. Den ene er en anmeldelse af vaudevillen "Majgækken", og det er naturligvis denne artikel, der har relevans for scenariet. Handoutet skal udleveres i begyndelsen af scenariet, sammen med de første karakterer.

To håndskrevne handouts: Disse handouts er de to små sedler, som Luise Pätges og Ludvig Schaumbourg modtager med hinandens underskrifter, men som i virkeligheden kommer fra Elverkongen.

Det følgende skal med håndskrift skrives over på to små lapper papir:

*Kæreste Ludvig,
Mød mig ved Elverhøien i Skoven i Nat klokken Tolv.*

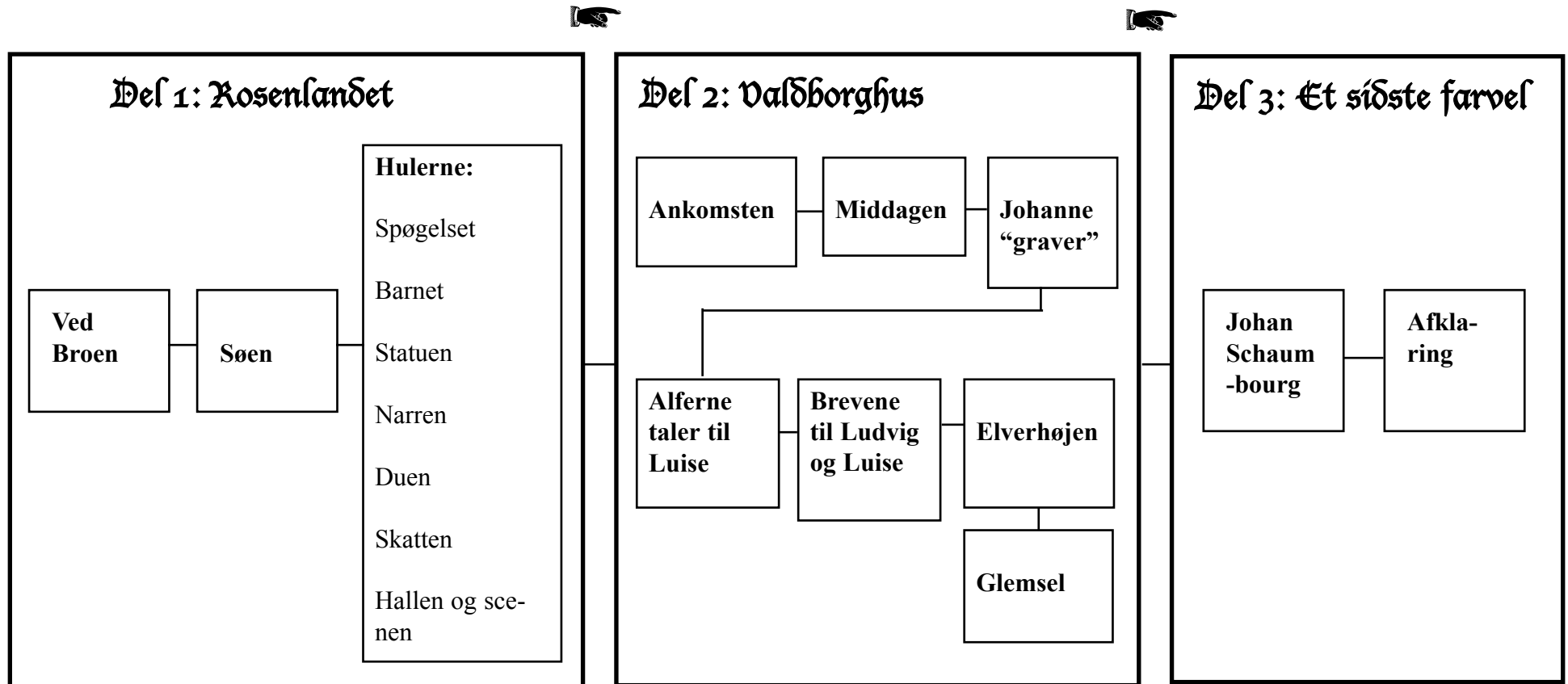
Luise

*Kæreste Luise,
Mød mig ved Elverhøien i Skoven i Nat klokken Tolv.*

Ludvig

Flowchart

Denne side er ment som en huskeseddel du kan bruge under scenariets afvikling, sådan at du slipper for at sidde med næsen i dine papirer.

Hvad jeg allerførst maa begynde med, og ligesom stille i Spidsen for mine Meddelelser, er, at Skriftet er forfattet af en ganske ung, omtrent tyveaarig Pige, og at Læseren her modtager det, ganske som det er kommet fra hendes Haand, uden at jeg har forandret en Tøddel deri. Naar jeg betragter denne Meddelelse som den første og vigtigste for den Læser, som vil have den rette Nydelse af Bogen og bedømme den rigtigt, da er det ikke - hvad man i første Øieblik kunde troe - for at lade Forfatterindens Ungdom tjene til Undskyldning for Bogens mulige Mangler; tværtimod, det er, for at ikke den stærkt udprægede Character med sin store udadvendte Energie og sin ligesaa store indadvendte Resignation, i Forbindelse med den ualmindelige Modenhed i Fremstillingen, Foredraget, Stilen, skal bringe Læseren paa den vilddedende, for Opfattelsen baade af Total-Indtrykket og af Enkelthederne mindre gunstige Tanke, at Forfatterinden er en bedaget Dame, der har et mangeaarigt Livs Erfaringer og Betragtninger at øse af. Thi viselig giver det et heelt forskjelligt Syn paa Sagen, om det Forsæt at flye fra Verden til Gud ytrer sig hos et ældre Fruentimmer, der maaskee vender Verden Ryggen, fordi den har svigtet hendes

Forhaabninger, eller om den, ligesom ved en primitiv Inspiration af det Guddommelige, aabenbarer sig hos en ung Pige, der, staaende i den ungdommelige Skjønheds første Blomstring, gjør Afkald paa en Verden, som hun har saa Meget at vente af, at det kunde være undskyldeligt, om hun ventede Alt. Det er en saadan Personlighed, som Forfatterinden har villet skildre i Clara Raphael, men det er tydeligt, at hun i de digtede Breve fra Clara har ladet sin egen Anskuelse komme til orde. Iøvrigt seer jeg, at jeg ved disse faa Ord allerede kan have bibragt Læseren en altfor eensidig Forestilling om den Clara, som han bedre vil lære at kjende af hende selv end af mig. Hendes Resignation er nemlig ikke klosterlig, ikke den catholske, men den protestantiske. Hendes Flugt fra Verden til Gud er ikke en Negation af Verden, men et luttrende Bad i de guddommelige Kilder, hvorfra hun vil vende tilbage til Verden, til dens Kamp og dens Møie, og ved Deeltagelse i disse luttrende den selv. I hele denne Anskuelse er der Noget, som minder om Jomfruen af Orleans, en Figur, som derfor heller ikke bliver uden Indflydelse paa Clara. Men ligesom hiin sublime Skikkelse væsenligen har en catholsk, en nonneagtig Side, saa er der hos den ægte protestantiske, ingenlunde klosterlige Clara dog et Slags Gjenskin heraf, der fornemmelig ytrer sig i Slutningen af Bogen. I den Brevvexling, som har fundet Sted mellem Forfatterinden og mig, have vi, foruden flere andre Punkter i Skriftet, gjentagende debatteret især dette, uden dog at kunne blive enige. Jeg forestillede hende, at det qvindelige Ideal ikke i Almindelighed kunde bestemmes som Jomfruen af Orleans, der havde en ganske speciel Mission, og derfor kun svarede til en enkelt Side af Idealet.

(Fortsættes næste Side)

Anmeldelse af Vaudevillen "Maigækken"

(fortsat fra Forsiden)

Forfatteren af den succesrige Vaudeville "Maigækken" har valgt at holde sig anonym. Kun den nu afdøde Teaterdirecteur Johan Gebhardt Schaumbourg havde kjendskab til Forfatteren, og denne har som bekjendt taget sin Hemmelighed med sig i Graven. Maigækken handler om en Skolestue, der bestyres af en god, men striks Lærerinde ved Navn Madam Rønnebær. I Madammens Skole gaar ogsaa to yndige, unge Jomfruer (Jomfru Trine og Jomfru Kristine), der curtiseres af hver især to unge Herrer, hvoraf Madammen af de unges forældre kun har faaet tilladelse til at lade netop de to Beilere, som de unge Piger ikke er interesserede i, faa foretræde. Vaudevillen handler om hvorledes de to Beilere som Pigerne gaar og savner, formaar at lade sig forveksle med deres Rivaler, og saaledes alligevel faar lov at se deres Kjære. Det ene Par repræsenterer det romantiske unge Par, og det andet Par staar for Comiquen. Det hele ender naturligtvis med, at den sande Kjærlighed seirer. Stykket gaar for Tiden for fulde Huse paa Det Kongelige Teater, og det er den lovende unge Luise Cecilie Pätges, der har Hovedrollen som den romantiske Jomfru.

Forlaget Tidemand
præsenterer

Rossinis Memoirer:

"Phantasmagorier,
eller Skitser af Livet og
Litteraturen"

Kjøb Deres Kolonialvarer hos
Grosserer

Röchter &
Søn

Her faaer De noget for
Pengene

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Prinsessen

Jeg er spinkel og slank med mørkebrunt hår og store, dådyragtige øjne. Men er jeg egentlig smuk? Jeg ved det ikke. Jeg ville ønske jeg havde nogen, jeg kunne spørge. Jeg ved at kongen tilbeder mig. Men hans kærlighed snæver som bånd. Han elsker mig ikke for at være mig selv, for den side har han aldrig set. Han elsker mig, fordi folket elsker mig. Deres kærlighed forpligter. Jeg må gøre alt for, at de bliver ved med at elske mig. Jeg må ikke virke utaknemmelig. Hvad mon de ville sige, hvis de vidste hvem jeg virkelig er? Jeg elsker Ridderen. Hvad mon han ville sige, hvis jeg fortalte ham det? Mon han bare ville grine af mig? Jeg vil så gerne have, at folk skal kunne lide mig.

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Dronningen

Hvad? Det hele kommer tilbage til mig.

Så lang tid tilbage jeg kan huske, har jeg været dronningen af Rosenlandet. Smuk er jeg, med min høje pande og klare blå øjne. Men det lader til at alle kan se det grimme mørke, der ruger i mit hjerte. De andre tager afstand fra mig. Jeg føler mig så ensom. Jeg ville ønske, jeg kunne opnå deres respekt og kærlighed - det som min mand altid har haft så let ved at få.

På sin vis hader og misunder jeg ham. Og alligevel - på anden vis - elsker jeg ham, og vil gøre alt for ham.

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Hofdamen

Hvad? Hvorfor?

Hvorfor siger jeg altid ja til at gøre alt muligt for kongen?

Der er kun ét svar: Jeg elsker ham. Jeg elsker ham over alt i verden. Han skulle have været min, ikke dronningens.

Hun er så kold og intetsigende, og hun giver ham intet.

Jeg frygter og hader hende for hendes kulde.

Men ingen ved hvor meget jeg elsker ham, endsige ham selv. Jeg burde ikke skjule det. Jeg burde råbe det ud fra den højeste klippe. Men hvad ville der så blive af mig? Så kunne jeg umuligt fortsætte i mit arbejde. Nej, i stedet for lider jeg i min tavshed, og spiller glad og munter.

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Skriveren

Hvem... hvor...

Nå, ja. Nu ved jeg det.

Det må være Ridderen. Det må være Ridderen, der har skrevet det digt, jeg fandt i går på trappestenen. For der findes vel ikke herreløse digte? De opstår vel ikke af sig selv? Næ, de kommer vel ud af en eller andens hjerte.

Bare ikke mit. Hvorfor er mit hjerte så tomt? Jeg elsker vel prinsessen. Eller gør jeg? Jeg ved ikke meget om mig selv, og slet ikke nok til at skrive om det. Mangen en gang har jeg forsøgt at sætte mig ned for at skrive, men mine tanker vandrer, og ender ved et eller andet trivielt.

Nu har jeg læst digtet højt for dem alle sammen, og sagt det var mit. Jeg ville jo så gerne have, det var mit. At jeg ikke bare var tom og kedelig inden i. Og i virkeligheden forstår jeg ikke et pluk af det.

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Grevinden

Hvor var det nu jeg var? Jeg føler mig lidt forvirret.

Åh, jo. Jeg tænkte netop på den samtale kongen og jeg havde i går nat.

Jeg havde vist ham digtet jeg havde udfærdiget, og han blev så glad på mine vegne, og ville med det samme vise det til alle. Jeg tøvede, og sagde ham imod. Så spurgte han om han måtte gøre det, hvis han nu fik skriveren til at sige, det var ham, der havde lavet det. Det sagde jeg ja til, og folket elskede mit digt.

I går sagde kongen, at jeg må fortælle alle at det er mig, der har lavet det. Han siger, at jeg vil blive fri. Jeg er ikke sikker på, jeg forstår hvad han mener. Er jeg da i fangenskab?

*De samle sig, lig underfulde Drømme,
De rige Minder fra en svunden Vaar,
Lig gyldne Skyer, som paa Himlen svømme,
Skjøndt Solen under Horizonten staar.
Mon Phantasus sit fyldehorn vil tømme
I Tryllekredsen, som hans Scepter slaar?
De samle sig i stærke, tætte Klynger,
Og Dødens Budskab deres Liv forynger.*

-J.L. Heiberg

Ridderen

Hvor er jeg?

Vent - nu kommer det hele.

Jeg er kongens ridder, og som sådan har jeg jo altid været loyal overfor ham, men et eller andet sted har jeg altid følt, at det er mig, der burde have været konge. Jeg er høj, flot og statelig. Jeg er en god taler, og en god leder. Han har så meget, og jeg har så lidt.

Han har prinsessen.

Når jeg tænker på hende, snører min hals sig sammen. Jeg ville ønske, hun var min. Men alle elsker prinsessen, så hvorfor skulle hun elske netop mig?

Jeg ved, at min jalousi overfor Kongen gør mig til et uværdigt menneske. Jeg skammer mig over mig selv.

Luise Cecilie Pätges

Klapsalverne skyller ind over hende, ind imellem afbrudt af et skingert hyldestråb. "Bravo", eller "Da Capo", råber de. De er kultiverede mennesker, der ikke engang i deres overstadighed kan nedlade sig til at råbe på det profane danske.

Fra scenen er publikum en anonym mur af lys og lyd. Scenelyset blænder hende, så hun intet andet fornemmer end det svedige kostume mod hendes hud, og de ru brædder under hendes fødder. Et øjeblik endnu er hun stadig i den illusion, hun har været med til at skabe. Så slår tæppet sammen foran hende - og hun er tilbage i virkelighedens verden.

For skuespillerinden Arentine Hessel, der står ved siden af hende, er det svært at bedømme, om den skygge, der falder over Luisens ansigt, er fra tæppet, eller om den stammer fra hendes indre. Den spinkle, mørklødede kvinde, der glødede som en levende diamant mens hun stod foran publikum, bliver pludselig til en grå, sammenfalden pigeskikkelse.

"Er alt vel, Luise?" spørger den noget ældre kvinde. Selvom skønheden er ved at falme, har hun stadig en skuespillerindes ranke holdning, der forvisser tilskuerne, der jo er lidt på afstand, om at hun er i sin første vår.

Luise fremtvinger et smil. "Jeg har modtaget et brev fra hr. Schaumbourgs enke", siger hun.

Arentine smiler søsterligt. "Det samme har jeg", siger hun. "En invi-

tation til et middagsselskab. Jeg ville ikke bekymre mig, hvis jeg var dig." Luise kigger hurtigt op på hende. Hvorfor siger hun nu det? Har Arentine mon anet, at det er Luise, der har slået Johan Gebhardt Schaumbourg ihjel? Så smiler pigen for at dække over sine tanker, og ryster underfundigt på hovedet. "Vi er alle chokerede over hans tidlige bortgang", siger Arentine, mens kostumieren rækker hende overfrakken. Luise sænker hovedet. "Jamen," siger hun, "finder De det ikke lidt mærkværdigt, at hun har kaldt os, der trods alt dårligt var bekendt med hende, til sig, sådan... posthumt?" Hun udtaler det sidste ord forsigtigt, fordi hun ikke er helt sikker på dets betydning. Hun er ikke særlig dannet, selvom hun gør sit bedste for at virke sådan, og ordet har hun lige hørt for første gang i dag. Men det fine ord går vist spildt, for en af sømændene, der står for snoretrækket i loftet, taber samtidig en tung sæk ballast bag dem. "Kom", siger Arentine. "Vi må hellere til garderoben, inden vi kommer noget til". Hun tager Luisers arm, og slår over i passiar. På vejen siger hun dog: "Jeg ville invitere dig til at følge mig i min vogn, men jeg regner jo nok med, at du skal følges med min broder". "Deres broder?" siger Luise, der et øjeblik var drevet bort i tankerne. "Ja, selvfølgelig", smiler Arentine. "Det er vel skik og brug at forloveder følges ad".

Luise tænker fortvivlet tilbage. Hvad skyldtes det, at hendes liv skulle komme til at falde så uheldigt ud? Var det da hendes forældre tvang hende til at tage imod Johan Gebhard Schaumbourgs tilbud? Eller var det da de første gang mødtes? I et frygteligt øjeblik får hun den følelse, at der gennem hele hendes liv har været lagt op til netop alt dette.

Luise kom fra en fattig familie, og det var kun ved et rent held, at en foretagsom barnepige tog den otteårige pige til optagelsesprøve på Den Kongelige Balletskole. Luisers talent for dansen var betydeligt, og hun blev straks optaget. Det Kongelige Teater brugte ofte børn fra balletten når de skulle have besat en børnerolle i et skuespil. På grund af hendes store talent for det dramatiske, blev det snart altid Luise, der blev sendt bud efter. Til en prøve på et stykke fik Luise engang øje på en stilig herre i jakke og hals-

klud, der sad nede i salen og lyttede. Johan Gebhardt Schaumbourg var Det Kongelige Teaters direktør, og ved synet af den magtfulde mand, stivnede Luise et øjeblik. I samme nu dukkede souffløren op og irettesatte hende. "Kan du ikke læse hvad der står?" spurgte han arrigt, og pegede ned i de rettelser fra forfatteren, Luise havde fået udleveret ved prøvens start. Luisers øjne fyldtes af tårer. Hidtil havde hun fået sin ældre broder til at læse manuskripterne op for sig, og havde lært sine replikker hjemmefra. Selv havde hun aldrig lært at læse. Da Johan Schaumbourg så hvordan det stod til, kaldte han hende til sig. "Fra nu af kan du komme hos mig en gang om ugen", sagde han. "Så skal jeg nok lære dig at læse".

Johan Schaumbourg boede i en stor herskabslejlighed i det indre København. Luise hadede at komme der, fordi hun allerede første gang havde bemærket, at husets frue var højst utilfreds med hendes tilstedeværelse. Fru Johanne Schaumbourg var en statelig kvinde med et koldt ansigt. Nogle gange kaldte hun sin mand til sig i en af de andre stuer. Gennem døren kunne Luise høre, hvordan mand og kone udvekslede hidsige, hvislende bemærkninger. Da Luise var fyldt sytten, blev hun for første gang tilbudt en rigtig rolle. Det var i et stykke af Johans broder, Ludvig Schaumbourg. Han var netop vendt hjem fra Kiel, hvor han og hans kone havde boet i syv år. Den første aften han var hjemme i København, afholdt Johan Schaumbourg en soire, hvor Luise og en mandlig skuespiller opførte et lille stykke til stor morskab for de inviterede. Hun må have gjort et godt indtryk, for et par måneder efter havde Ludvig skrevet en vaudeville, hvor han ønskede at Luise skulle have rollen som den unge pige.

De næste år fulgtes den ene succes af den anden. Ludvig Schaumbourg skrev de mest vidunderlige vaudeviller, og Luise glimrede i dem som en stjerne. Snart blev hun hele Danmarks kæledægge. Hun kunne dårligt gå på gader og stræder på grund af sin popularitet.

I det stille havde Luise bemærket en ubehagelig forandring ved Johan Schaumbourgs opførsel overfor hende. Besøgene i hans fine herskabslejlighed blev mere og mere forpinte. Han var holdt op med at undervise, og sad i stedet for det meste bare og kiggede på hende, hvilket hun fandt ubehageligt, uden helt at vide hvorfor. Det var først da hun en dag var på besøg ved balletten (hun havde været nødt til at holde op for at hellige sig skuespillet helt og holdent) at sandheden gik op for hende. Ved balletten havde Luise i sin tid stiftet sig en

uven, og denne var den eneste, som ikke følte sig beåret ved Luises besøg. Hun sagde åbent op i Luises ansigt, at den eneste grund til hendes succes var at hun var Johan Schaumbourgs elskerinde.

Luise blev forfærdet, da det pludselig gik op for hende, hvordan omverdenen havde fortolket hendes lange stunder alene med Johan. Hun tænkte på, om det mon var disse følelser, der i sin tid havde fået ham til at tage hende under sine vinger.

Nu hvor Luise var blevet en anerkendt skuespillerinde, blev hun ofte indbudt til fine folks soirer. Et af de steder hun holdt mest af at komme, var hos Ludvig Schaumbourg. Luises beundring for Ludvig var næsten uforbeholden. Hun undrede sig meget over hans kones mangel på beundring for ham. Fru Schaumbourg var en køn lille kvinde med et lukket ansigt, der altid sad i et hjørne af stuen, og mest af alt så ud, som om hun helst havde været fri for sine gæster. I sin hånd knugede hun gerne det kors af guld, som hun altid bar om halsen.

Når Luise ransagede sin sjæl, var hun ikke sikker på, om hendes antipati overfor den lille kvinde skyldtes de følelser, hun i det skjulte var kommet til at nære for Ludvig. Af skræk for at nogen skulle gennemskue hende, var hun altid ekstra sød overfor Fru Christiane Schaumbourg.

Da Luise fyldte tyve, kom Johan Schaumbourg til hende. Han havde aftalt med hendes forældre, at hun skulle flytte ind hos ham den første i den næste måned. Luise blev bleg og kold over hele kroppen. Hun spurgte ham hvordan dette dog skulle kunne lade sig gøre? Johan svarede, at hans kone havde bestemt sig for at flytte på landet i et stykke tid, hvorfor han ville finde det underholdende at have sin plejedatter (som han var begyndt at kalde hende) boende hos sig. Desuden syntes hverken han eller hendes forældre, at det passede sig for en stor skuespillerinde at bo så kummerligt som hun gjorde nu.

Da han var gået, brugte Luise mange timer på at skridte gulvet af. Aldrig havde hun været så ulykkelig. Til sidst fald hun om, og bad i desperation en bøn til Gud om, at Johan måtte dø.

Længe lå hun derefter på de nøgne brædder og tænkte over, hvad hun skulle gøre. Til sidst fattedes hun en plan.

Samme aften var hun inviteret til en soire hos Madam Hessel. Madam Hessel havde en bror, der kaldte sig for poet, selvom han var ganske umulig. Denne hed Søren Dahln. Hr. Dahln havde op til flere gange udtrykt, at hans største ønske i livet ville gå i opfyldelse, hvis Luise ville gifte sig med ham. Luise havde hver

gang slået det hen som en spøg; men hun vidste, at han mente det. Siden han i høj grad leflede for alt, der havde med kunst at gøre, ville han ikke forbyde hende at være ved teatret selvom hun skulle blive hans hustru.

At forlove sig med Søren Dahln virkede i det øjeblik for Luise som den eneste ting, hun kunne gøre. Hendes forlovelse ville beskytte hende mod Johans begær. Nogenlunde fattet tog hun afsted. Således blev hendes og Dahlns forlovelse proklameret allerede samme aften.

Efter soiren hos Ludvig Schaumbourg så Luise ikke mere til Johan.

Arentine Hessel aflagde hendes forældre et besøg. Hun tilbød, at Luise kunne bo i hendes hus, indtil brylluppet skulle stå. Det var Dahln, der ville betale for hendes ophold.

Lykkelig over disse forhold, skønt ængstelig over at skulle giftes med en mand hun hverken kendte eller elskede, flyttede Luise ind hos Madam Hessel.

Madam Hessel fortalte Luise, at hun var fraskilt - noget, man på den tid kun kunne slippe afsted med hvis man, som Madam Hessel, færdedes i kunstnerkredse. Luise havde skrækkelig ondt af Madam Hessel over det, men Madam Hessel selv lod sig dog ikke mærke med noget. Hun var af en jovial natur, og tog gerne Luise med sig ud at besøge sine venner. Hun insisterede også på at Luise skulle kalde hende for Arentine, og det gjorde Luise gladeligt. Veninde til Arentine følte Luise dog ikke at hun kunne være, for jo længere tid der gik, des mere ærgede hun sig over sin forlovelse med Arentines bror, Søren Dahln. Luise fandt ham på det nærmeste latterlig, med de ustandselige, selvhøjtidelige reciteringer fra hans egne elendige digte. Hvis han så formåede at afstedkomme noget ordentligt - men nej.

Lige for tiden spilles der en vaudeville på teatret, som hedder "Majgækken". Den er skrevet af en anonym forfatter, og kun direktøren for Det Kongelige Teater, Johan Gebhardt Schaumbourg, ved hvem der har skrevet stykket. Den rolle, som var tilegnet Luise, er så kærligt beskrevet, at Luise, da hun læste den første gang, blev næsten sikker på, at den er en kærlighedserklæring til hende. Gennem flere nætter lå hun vågen og spekulerede over, om det mon er Ludvig Schaumbourg, der har skrevet stykket. Denne tanke har selvfølgelig gjort hendes forhold til hendes forlovede endnu mere anstrengt.

For en uge siden fik Luise en besked, der synes at have fejlet alle andre spekulationer bort: Johan Schaumbourg er død.

Efter at Arentine havde fortalt hende det, bad Luise sig undskyldt.

Først vidste hun ikke, om hun skulle le eller græde. Nu var hun jo løst af sin forbandelse. Hun kunne ophæve forbindelsen med Søren Dahlén som hun ønskede sig.

Så kom hun pludselig i tanke om hin aften, da hun lå på gulvet i hendes forældres beskedne bolig. Hun tænkte på sin bøn. I samme nu gik det op for hende, at det er hende, der har slået Johan ihjel.

Hun ser frem til middagen hos Fru Schaumbourg med rædsel. Hvad hvis de andre finder ud af at det er hendes skyld? Og så er der Søren, den udelige mand. Hun må se at få afbrudt deres forlovelse. Men hvordan? Og hvad så? Er det så tilbage til de usle kår hos forældrene?

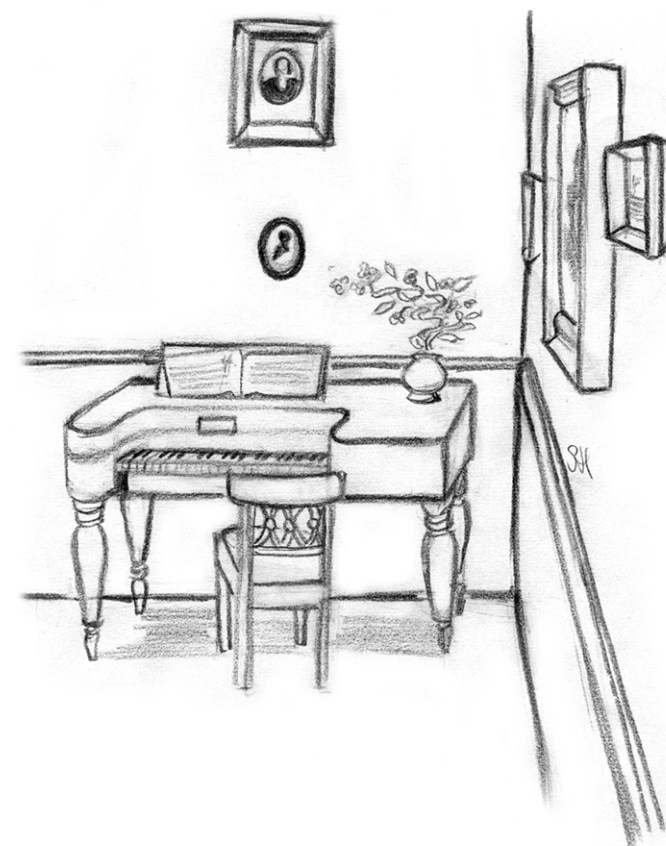
Spørgsmålene svirrer i hendes hoved.

fysisk beskrivelse:

Luise er en lille, spinkel, næsten gennemsigtig pige, med mørkt hår og alvorlige, mørke øjne. Mange opfatter hende som smuk, men i virkeligheden beskriver "karismatisk" hende bedre. Hun er tyve år gammel.

Nøgleord til rollespil:

Udenfor scenen er Luise utroligt usikker, specielt i øjeblikket, hvor hun går og venter på at nogen skal få mistanke om, at hun står bag Johan Schaumbourgs død. Hun er bange for, at hendes succes er ufortjent, og at folk skal finde ud af, at hun i virkeligheden ikke er andet end en fattig pige. Ved fine selskaber venter hun altid på, at andre skal gøre alting først, således at hun kan eftergøre dem det, og slippe for at begå dumheder. Under den fattede, kønne overflade findes et virvar af uoverskuelige følelser, som hun trænger til at snakke med nogen om. Alligevel klynger hun sig til sin facade, for falder den, er hun bange for at blive vanvittig. I den senere tid er det nemlig begyndt at forekomme hende, at hun hører stemmer.

Johanne Schaumbourg

Som musikken bruser afslutningsvis omkring hende i et kontrapunktisk crescendo, slår Johanne viften af sorte svanefjer ud, og kigger ned på de syngende på scenen med krokodilletårer i øjnene. Det er ikke skuespillerne hun ser for sig. Det er mængden af fine herrer, der netop nu sidder med hovederne drejede i retning af hendes loge, og sukker over hvor smukt den elegante enke tager det hele.

Men i virkeligheden tager Johanne det ikke smukt. Inden i skummer hun af raseri, og den hvidklædte skikkelse, der i fulde to timer nu har glødet på scenen som en lille sol, er genstand for hendes vrede. "Luise Cecilie Pätges", tænker hun. "Jeg skulle aldrig have tilladt hende inden for min dør".

Christiane læner sig over mod Johanne, og klapper hende på hånden, uvidende om de følelser der i virkeligheden rør sig i hende. Johanne har svært ved ikke at smile af hende. Den dumme lille gås. Hun forstår ingenting. Men netop derfor er hun for øjeblikket en god følgesvend. Derfor, og fordi hendes mangel på udstråling betyder, at hun aldrig stjæler opmærksomheden fra Johanne.

De træder ned i foyeren, hvor deres kuske venter. Christiane kunne lige så vel som Johanne selv have været enke, for man ser sjældent hende og Ludvig sammen. Hendes kjole er, på trods af at den ikke er sort, langt mere kysk end Johannes. Denne intetsigende, stupide kvinde har skrevet "Majgækken". Det er dårligt til at tro.

"Jeg regner med at se dig og Ludvig på Valdborghus", siger

Johanne indtrængende. Hun har brug for deres tilstedeværelse. De kan vise sig at være vigtige.

"Naturligvis skal jeg nok være der", svarer Christiane, og ser søsterligt på Johanne.

I salonen i den store herskabslejlighed står et skakbræt i elfenben og ibenholt. Der er få brikker tilbage på det: En hvid konge, en hvid dronning, en hvid bonde. Sort mangler sin dronning, men kan - måske, hvis bare hun får øje på det rigtige træk - stadig nå at vinde.

De kendte dårligt hinanden da de blev gift. Hun vidste at han var rig og at han var adelig, og det var jo for så vidt nok til at indfri hendes ønsker - troede hun dengang. Hun på sin side var smuk - håret var som af spundet guld - og kom fra en "pæn" familie. Mere kunne man dog ikke sige om hende.

Den første nat sammen var forfærdelig, og lige siden vidste hun, at hun hadede ham. Hun begyndte at planlægge sin hævn, men det tog tid før hun fandt en måde. Først forsøgte hun at ydmyge ham i offentlighed. Men det faldt blot tilbage på hende selv, og i en sådan grad, at de måtte udskifte hele deres prestigefyldte omgangskreds.

Endelig fandt hun sit våben: Ligegyldighed. Hun kunne lukke ham ude fra sin sjæl og sin tanke. Dette frustrerede ham i en sådan grad, at han til sidst lå på sine knæ. Da troede hun, hun havde vundet over ham. Men det viste sig, at han havde langt flere kort på hånden.

Han indbød byens mest feterede kulturpersonligheder til soire hos dem, skuespillere, teaterfolk, litterater. Blandt dem skulle han finde sine venner, og snart var hun reduceret til en pyntegenstand.

Inden i glødede vreden stærkere end nogen sinde, men uden på var Johanne den graciøse, værdige værtinde. Med sin charme og sit smukke ydre kappedes hun med Johan om gæsternes gunst.

Hun havde ikke skyggen af chance imod ham. Nok var hun smuk, men hun kunne ikke måle sig med Johans vittige vid. Han var vel skåret for tungebåndet, og inden længe havde han besnæret landets kulturspidser. Han blev endog tilbudt stillingen som direktør for Det Kongelige Teater, en stilling han indtog med en attitude som havde han været en vindende feltherre.

Rigtigt godt gik det dog først for ham da hans bror, Ludvig, vendte tilbage til København efter i syv år at have bestridt et professorat i Kiel. Ludvig Schaumbourg viste sig at have et udpræget talent for at skrive vaudeviller, og inden længe var han og hans mussede kone, den kedelige Christiane, fast inventar til Johans eksklusive soierer.

På privatfronten gik det dog stadig parret elendig. Johanne tålte dårligt at stå i skyggen af Johan. Hun var som en rose: Placerede man hende i solen, foldede hun sine smukke kronblade ud. Men endte hun i skyggen, visnede hun. Når hun og Johan var i selskab med andre, kaldte hun ham gerne for "min kære ven". Hun nød at se hvordan denne betegnelse rislede ned af ryggen på ham så han måtte skutte sig, for når de var alene, værdigede hun ham dårligt et blik.

Ind imellem dem kom på et tidspunkt Arentine Hessel, en skuespillerinde fra teateret. Hun var gift, lidt ældre end Johanne, og hendes udseende kunne på ingen måde sammenlignes med dennes. Alligevel formåede hun at skabe ubalance. Hun var en letlevende kvinde, og snart også Johans fortrolige. De aftener som Johan før havde været tvunget til at tilbringe i dødlignende selskab med Johanne, blev nu sviret væk sammen med Madam Hessel.

Johanne hadede hende for det. Det værste ved det hele var at det gik op for hende, hvor ensom hun følte sig uden Johan. I vrede rustede hun sig til kamp, og aflagde besøg hos Hr. Hessel.

Eugenius Hessel var en mand af kolerisk temperament, og det tog ikke mange minutter før Johanne, uden egentlig at have sagt noget konkret, havde sat ham i en tilstand af afsindigt raseri. Efter at have forettet sin gerning, forlod hun med et iskoldt lille halvsml den Hesselske bolig.

Få måneder senere forargede Arentine Hessel hele den danske kulturelite ved at lade sig skille fra Eugenius Hessel.

I den følgende tid var det som om Johan mistede interessen for Arentine. Skilsmissen havde skændet hende, og hun var nu ikke længere en værdig kvinde at blive set sammen med - tværtimod, det kunne endog hælde, at Johans nænsomt plejede rygter kunne tage skade. Men i stedet optog han nu en ny forbindelse: Han tog en ussel lille pige fra balletten til sig, og blev hendes protegé. I begyndelsen var hun bare underholdning, og selv Johanne havde nogen morskab ved at stå bag døren og lytte til pigebarnets dumme udtalelser. Johan

gav tålmodigt det lille fattiglem undervisning i læsning og tale, og langsomt, foran Johannes øjne, forvandlede pigen. Det var den gamle historie om Pygmalion. Kunstneren, der forelsker sig i sit eget værk.

Det var ikke kun Johan, der betagedes. Pigen - Luise Cecilie Pätges - blev en stjerne ved teateret, og Danmarks kæledække.

Da de første rygter om Johans tåbelige forelskelse nåede Johanne, kunne hun dårligt tro sine egne øren. Raseriet steg hende til hovedet så hun blev helt bleg, og det var med yderste selvbeherskelse at det lykkedes hende at undskylde sig, før hun trak sig tilbage. Afsindig af vrede spekulerede hun i dagevis over hvad hun dog kunne gøre. Hun så for sig Johans rødkindede ansigt, smilende og i færd med at kysse Luise Pätges. Alt sammen bare for Johannes skyld - for at såre hende, for at ødelægge hende, for at vinde.

Til sidst konfronterede hun ham med beskyldningen om utroskab. Han smilede bare hoverende, og påstod i sin løgnagtighed at han ikke vidste hvad hun talte om, og at det måtte være hendes skinsyge lille hjerte, der løb løbsk med hendes fantasi. Disse bemærkninger hensatte Johanne i et endnu større raseri end før.

Raseriet kulminerede hen af april måned, 1826. Da lod Johanne sine tjenestefolk pakke hendes ting, og hun drog ud til parrets landsted, Valdborghus, nær Sorø. Det værste af det hele var at det ikke kun var had hun følte. Nej, han havde haft helt ret, da han kaldte hende skinsyg. Hun ønskede at være ligeglad, og således byggede hun sit raseri op omkring sig som en mur. Da roserne og de små breve, der tiggede hende om at vende tilbage, begyndte at komme, gjorde de kun ondt værre. Hun hadede ham, hadede ham, hadede ham.

Hun havde siddet i haven og malet akvareller af de kønne pinseliljer, da Severinsen dukkede op på havens grussti i selskab med Johans personlige tjener. Deres ansigter var alvorlige og triste.

Hun kunne aldrig have forberedt sig på hvordan hun ville føle, da hun fik at vide, at Johan var død. For første gang vidste hun hvor meget hun elskede ham. At hun ikke kunne leve uden ham.

De havde fundet ham hængt mellem loftsbjælkerne på teateret, og selvom gendarmerne ikke var færdige med at efterforske sagen, var selvmord sandsynligt. Hun havde slået ham ihjel, da hun afviste hans breve. Hvordan kunne hun dog have været så koldhjertet? Hun elskede ham jo!

Hos advokaten i Nikolajgade trak hendes afdøde mand sit sidste kort ud af ærmet.

"De må forstå", sagde advokaten, og plirrede med øjnene bag sine pince-nez, "at jeg ønsker Dem mine mest dybtføjte kondolencer, og at det smerter mig at skulle give Dem en sådan nyhed. Men ser De: I følge testamentet går halvdelen af Deres mands ejendom til hans efterkommer. Det eneste vi har at gå ud fra er deres mands sidste vilje, hvori han nævner en søn, men ikke dennes navn. De vil naturligvis blive underrettet såfort vi har fundet barnet".

Johanne blev kold og varm, og kold igen. En arving. Han havde altså alligevel horet med en anden kvinde. Hvem? Den troløse stodder.

Hendes tanker var så klare som skinnende, mørkt krystal. Han skulle ikke få lov at vinde over hende. Nej, det skulle han ikke. Det måtte være muligt at appellere afgørelsen. Først var det bare om at skaffe sig en god advokat.

Først... nej, først var det bare om at finde ud af hvem den kvinde er, som har stjålet hendes mand fra hende, og drevet ham i døden.

Johanne gennemgik alle hans papirer. Der var tifold af nyligt udskrevne kvitteringer på dyre gaver: Armbånd, silke, bøger. Alt sammen tydeligvis til en kvinde. Dog ikke et eneste kærlighedsbrev.

Men et andet brev fandt hun dog, som forbavsede hende. Det var et brev i Christiane Schaumbourgs håndskrift, og vedlagt, i den samme skrift, var netop den vaudeville, "Majgækken", som nu kørte for fulde huse på det Kongelige Teater, og hvis forfatter havde holdt sig anonym.

En plan tog form. Hun vil holde et middagsselskab for hendes mands næreste venner. Det skal foregå på Valdborghus, som ligger afsides. Hun vil iagttage dem alle, og presse dem så godt hun formår. Ved solopgang vil hun vide hvem der er skyld i Johans selvmord.

Der er Luise. Er det hende, der er mor til Johans barn? Og er det i så tilfælde derfor, hun i hast har forlovet sig med den ellers kedelige Søren Dahlén? Har hun knust Johans hjerte og slået ham ihjel?

Og hvad med Dahlén? Ved han mon noget? Måske har han forlovet sig med Luise på grund af udsigten til halvdelen af den Schaumburgske formue?

Og Arentine. Johans bedste veninde, og søster til Søren Dahlén. Hendes ægteskab med Hessel gik allerede dårligt. Johannes intriger havde været som

gnister på tørt ved. Var det mon fordi hun var ham utro med Johan?

Der er Ludvig, Johans bror. Han har altid ærget sig over sin brors succes. Men ville han gå så langt som at drive ham i døden? Det er i hvert fald tydeligt for enhver, at der er gode chancer for at Ludvig bliver den næste direktør på Det Kongelige Teater.

Til sidst er der Christiane Schaumbourg, det dumme pigebarn. Hvorfor holder hun sit forfatterskab skjult? Nuvel, hun har sikkert sine grunde, og under alle omstændigheder kan hendes lille hemmelighed bruges til afpresning.

Således er brikkerne nu stillet op.

fysisk beskrivelse:

Johanne er en smuk, men køligt udseende kvinde. Hun klæder sig yderst fashionabelt, men med en sans for det æstetiske der betyder, at hendes kjoler aldrig er usmageligt prangende. Hendes hår er blond og øjnene blå. Hun er 36 år gammel, men ser yngre ud.

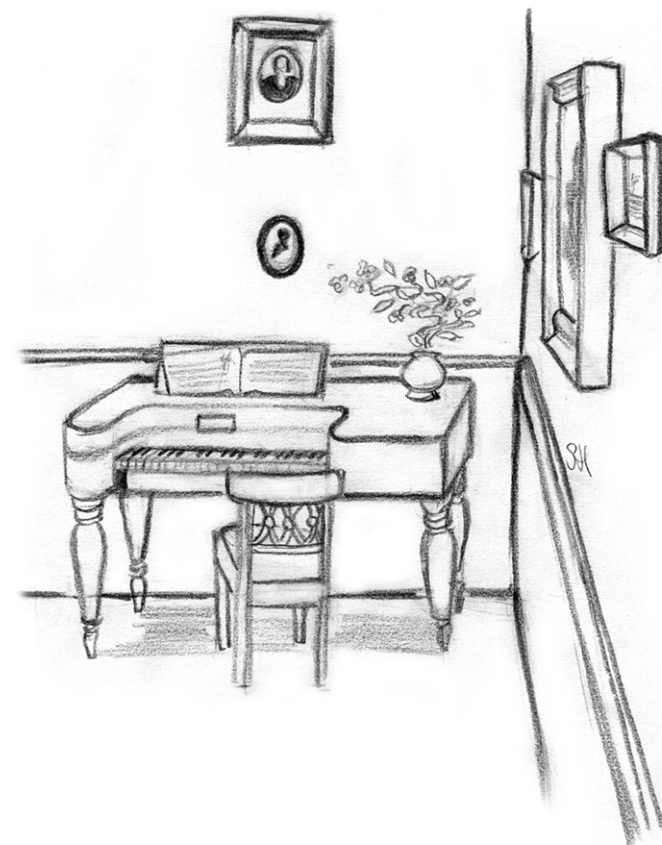
Nøgleord til rollespil:

Johanne er udvendig en værdig og velopdragen kvinde - men hun er ikke alt for intelligent, og dette betyder, at hun dårligt formår at skjule sine sande hensigter. Hun er usandsynlig intrigant, og selvom hun selv tror at ingen ved det, er de fleste af hendes bekendte i virkeligheden nok alligevel klar over det.

Betegnelsen "led strigle" passer udmærket på hende.

I sin "striglethed" er Johanne usandsynlig ensom. Dette forhold kan du som spiller benytte til at udvikle karakteren i en anden retning.

Johannes formål med afholdelsen af aftenens middag er at forsøge at afslutte det spil om kærlighed, hun spiller med sin afdøde mand, Johan Gebhardt Schaumbourg, som hun på én gang elsker og hader.

Arentine Hessel

Tæppefald. Endelig.

Det er da vidunderligt at have succes, men hendes gamle balletskade melder sig i knæene, hver gang hun nejer dybt for publikum. Knirk-knag. Gad vide, om hun er ved at få gigt? Hun er trods alt ikke i sin første vår mere. Næh, hun er gammel og slidt. Arentine smiler ironisk. Otteogtredive år, og hun spiller stadig sekstenårig jomfru.

Den lille, lifligt kølige hånd giver slip på hende. Luise. Arentine betragter hende mens den glødende korona, der altid synes at omgive den unge stjerne mens hun er på scenen, hurtigt slukkes. Foran Arentine står en lille, grå skikkelse, og imod sin vilje tænker hun: Fattiglem.

Men sandheden er, at der intet fattigt er over Luise Cecilie Pätges, når man altså ser bort fra hendes baggrund. Luise er benådet med et talent der kan besnære enhver mand, og i virkelighedens verden er det jo sådan at en kvinde altid er det samme værd som den mand hun ægter.

"Hvad gør det så mig til?" tænker Arentine, men skynder sig at skubbe de misundelige tanker bort.

"Er alt vel, Luise?" spørger hun, bekymret for sin unge venindes helbred.

Luise smiler, men hendes øjne virker sorte. Eller er det bare lyset?
"Jeg har modtaget et brev fra hr. Schaumbourgs enke", siger hun.
Nå, det er det, der er galt. Arentines hals snører sig sammen, mens hun forsøger at smile. De mange år som skuespillerinde hjælper hende, og hendes stemme er rolig og fattet, da hun svarer:
"Det samme har jeg. En invitation til et middagsselskab.
Hun kigger på det blege barn. Gad vist om hun virkelig har haft en affære med Johan?
Arentine føler et sug af jalousi i maven.
Men nej. Hvordan det hele end hænger sammen er det i hvert fald ikke Luise, der skal stå til ansvar.
"Jeg ville ikke bekymre mig, hvis jeg var dig", tilføjer hun.
Luise ser hurtigt op på hende, og et øjeblik tænker Arentine, at hun måske har sagt for meget. Men pigen smiler - et lille, uigennemskueligt smil.

Sømændene der står for snoretrækket i loftet er gået i gang med at rigge af. Kostumier Damgaard kommer over til hende med jakken, så hun ikke får snue af temperaturskiftet, nu hvor scenens brændende lamper er slukkede.
"Vi er alle chokerede over hans tidlige bortgang", siger Arentine, og prøver at lyde, som om det virkelig er alt hvad hun føler. Chok. Sikke dog en underdrivelse. Hendes verden styrtede i grus, da hun hørte nyheden. Og der måtte hun stå, med køligt løftede øjenbryn, uden at røre en mine. "Nej, men dog. Det var dog forfærdeligt. Chokerende".

Til middag hos enken. Det er umuligt at afslå. Arentine glæder sig over at hendes bror, Søren, har forlovet sig med jomfru Pätges. Det betyder at Søren også kommer til at være der.

Lillebror Søren. Arentine husker hvordan det var at læne sig ind over barnevognens hvide flæser, og der lå han, lille og rynket. Hendes yndlingsbror. En lille, klodset tumling, som deres fine mor dårligt kunne tåle, og som deres temperamentsfulde far ustandseligt irettesatte. Det gjorde ham kun endnu lettere at elske for Arentine.

Deres far var mester ved balletten da Arentine var lille, og siden hen havde han

sin egen danseskole. Men Arentine var langt mere interesseret i skuespillet, og den temperamentsfulde far var altid efter hende med stokken, når hun ikke øvede sine trin. Til sidst lod han hende starte som skuespiller i stedet for. Hun havde jo talent for det, hvilket dårligt kunne siges om dansen.
Arentine havde tusind andre ting end teater i sit ungpige hoved, som for eksempel en mandlig skuespiller ved navn Eugenius Hessel. Hr. Hessel var fireogtredive, en rigtig damecharmeur, og ugift. Han var af typen der drillede unge piger med opmærksomheder, og i et tonefald man umuligt kunne bestemme om var spøg eller alvor, i alles påhør proklamerede at han umuligt ville kunne leve uden den og den skønjomfru.
Arentine gjorde han i særdeleshed kur til, sikkert fordi hun var den yngste og kønneste af jomfruerne ved teateret på det tidspunkt. Opmærksomhederne gik skam heller ikke ram forbi. De romantiske sværmerier gjorde Arentine let og glad, og hun nød at spille med på koketterierne.
En aften ved en soire hos Arentines forældre, friede Hessel højlydt. Vant til deres lille leg som hun var, svarede Arentine med ingen mindre bravado, at hun tog imod hans tilbud.

Hun var aldrig helt sikker på om det var alvor, førend hun ved sin faders side var på vej op af kirkegulvet.

Der gik ikke lang tid, før det så småt begyndte at gå galt.
På trods af at han selv var skuespiller, fik Hessel pludselig griller i hovedet, og besluttede sig for at Arentine under ingen omstændigheder måtte stå på en scene længere. Hun var jo hans kone nu, så hvordan skulle han kunne finde sig i, at hun var fokus for andre mænds begær?
Selvom det ikke huede Arentine, kunne hun se det fra hans synspunkt. Hun trak sig tilbage, men sørgede for - klogeligt, skulle det vise sig - ikke at brænde sine broer. Et lille års tid efter så det skidt ud med økonomien, og Hessel måtte modvilligt lade hende søge tilbage til teateret. Arentine selv var udmærket tilfreds med at få en undskyldning for at vende tilbage, for hun havde kedet sig grelt i rollen som husmoder.
Hessel havde til gengæld ikke just lidt under Arentines fravær. Ved hendes tilbagevenden lykkedes det ham dårligt at skjule alle sine små sværmerier med både den ene og den anden.
Arentine blev rasende da det gik op for hende hvorfor Hessel havde krævet at hun trak sig tilbage. Med sin kone lige ved siden af sig havde han ikke nok spillerum. Hun fandt også ud af hvor alle deres fælles penge forsvandt hen, for

det krævede selvfølgelig en net sum penge at opretholde alle Hessels kvindelige "kontakters" interesse. Da hun konfronterede Hessel med hans flirten, virkede han nærmest lettet, og siden den dag gjorde han sig lidet besvær med at skjule sine eskapader for hende. Han svirede efterhånden så ofte, at deres gager dårligt rakte til at betale den gæld han stiftede.

Det Kongelige Teater fik i de dage en ny teaterdirektør. Han var en høj, ranglet mand, lidt tynd i toppen og med venlige, lysebrune øjne. Han var kun et par år ældre end Arentine, som nu var sidst i tyverne. Hans navn var Johan Gebhardt Schaumbourg.

En aften på teateret var der fest efter en præmiere. Arentine havde trukket sin mand ud på scenen, for at de dér kunne tale i fred. Hun bønfuldt ham om ikke nok han ville tage med hende hjem, men Hessel var kold og afvisende. Han skulle i byen.

Han efterlod Arentine grædende på sine knæ.

Da lød en stemme fra salens mørke. Det var en varm stemme, fuld af trøst og medlidenhed. Den sagde:

"Stærke kvinder får altid de svage mænd".

Arentine kiggede spejdende ned i den mørke sal. På første række, lige foran orkestergraven, fik hun øje på et blegt ansigt, der svævede over sorte skuldre.

Det var teaterdirektørens - Johan Gebhardt Schaumbourgs.

Hun burde måske havde skammet sig over at blive set med tårerne strømmende ned over kinderne. Men sådan en kvinde var Arentine ikke, og desuden fornemmede hun i hans ansigts træk en medfølelse, der stak så dybt, at den kun kunne udspringe af genkendelse.

"Jeg hører da at Fru Schaumbourg er både stærk og smuk", hviskede Arentine.

Han kom op til hende af den lille trappe, der førte fra orkestergraven til scenen.

Hans alt for lange ben så næsten komiske ud, da han satte sig foran hende i skrædderstilling. Smuk var han ikke. Men der var en foruroligende og intens gnist af grønt i de lysebrune øjne.

Han tog blidt hendes tårevædede ansigt i sine hænder.

"Ja, men jeg er også svag", sagde han. "Forfærdeligt svag. Slet ikke god nok til en sådan kvinde".

Han kyssede hende på munden.

Sådan udsprang deres affære altså af besværlighederne med deres ægtefæller. Men hvor Arentine efterhånden slet intet havde tilovers for Hessel, elskede Johan Schaumbourg sin kone Johanne over alt andet. Deres forhold var altså ulige, og Arentine vidste det lige fra det første. Af frygt for at miste Johan fortalte hun ham intet, men lod ham blive i den tro at de var lige.

Det var ellers gode år. Arentine følte, at hun nu havde revet sig løs af Hessels tyranni. Hendes ungdom var vendt tilbage.

Det skulle blive Johanne Schaumbourg, der satte en stopper for det hele. Isdronningen Johanne, der ved at nægte at gengælde Johans kærlighed også begyndte det hele.

En aften før Hessel i flint. Han havde haft besøg af Johanne Schaumbourg samme dag. Præcis hvad hun havde sagt var uklart, men ordet "utroskab" må have figureret et sted, for Hessel rablede det af sig et sted i sin svada af fordømmende ord. Så hev han sit bælte frem, og beordrede Arentine til at trække op i kjolen. Da hun nægtede, blev han så vanvittig af raseri, at han gav sig til at tæske løs på hende.

Det eneste Arentine tænkte på mens slagene haglede ned over hende, var at beskytte barnet hun bar under sit hjerte. Hendes kærlighedsbarn.

Næste dag søgte hun om skilsmisse.

Der gik vel et par måneders tid inden hun så Johan igen. Hun forsøgte flere gange at komme til at se ham, men på nogen vis syntes han hele tiden at smutte fra hende.

Til sidst opsøgte hun ham på hans kontor, under påskud af at ville diskutere lønforhold.

Han var som en lukket dør. Hun havde tænkt sig at fortælle ham om barnet, men det virkede umuligt, og hun endte med at spørge om han undgik hende.

Svaret var klart. Han var ikke indstillet på at skade sit gode navn og rygte ved at blive set sammen med en fraskilt kvinde.

Grædende forlod Arentine ham med sin hemmelighed i behold.

Hun fødte sit barn et sted på landet, hvor ingen kendte hendes ansigt. Sophus, kaldte hun ham. Hun vidste at hverken Hessel (hvis seng hun ikke havde delt i over fem år) eller Johan Schaumbourg offentligt ville vedkende sig faderskabet, og hvis hun vendte tilbage til teateret som enlig mor, ville hendes karriere som

feteret skuespillerinde være forbi. Hun havde intet andet valg end at sætte dren-
gen i pleje, og derudover holde hans eksistens skjult for resten af verdenen.
Han kom til at bo hos nogle venner - Rahbækkerne - som boede ude ved
Frederiksberg.

I de syv år der er gået, er hendes følelser for Johan Schaumbourg kun blevet
stærkere. Gennem al den tid har hun skjult det, og gradvist som årene er gået, og
snakken om hendes skandaløse skilsmisse er døet hen, har hun langsomt igen
fået lov at færdes i de samme cirkler som han. Hun bliver endda indbudt til hans
soirer, og i de seneste år har de næsten været venner.
Dog aldrig som de var engang.

Det er ved en af Johans soirer at hun har mødt den unge skuespillerinde som alle
taler om. Luise Pätges.

Arentine blev først som is, da hun så hvordan Johan behandlede hende. Han, der
var så nænsom om sit eget rygte, udsatte pigen for sladder ved helt åbenlyst at
tilbede hende. Han kaldte sig kærligt for hendes mæcen.

Som alle andre danske mænd var også Arentines bror, Søren, forelsket i Jomfru
Pätges. Arentine vidste, at Luise Pätges inden længe enten ville blive nødt til at
gifte sig, eller at trække sig tilbage fra teateret, for takket være Johan havde
sladdereren omkring hende nået eksplosive højder. Hun introducerede Jomfru
Pätges for sin bror, og da de inden længe blev forlovede, bildte hun sig ind at
hun havde gjort en god gerning. Luise Pätges var blevet revet ud af kløerne på
Johan, og Søren havde fået den han elskede. Desuden tilbød Arentine storsindet
at være Luises veninde, og foreslog at denne, mod et vist beløb som Søren
betaler, kunne bo hos hende indtil brylluppet skulle stå.

Men inderst inde gnavede den dårlige samvittighed i hende, for der var jo også
et andet, et skjult formål, som forlovelsen tjente. For vist sårede Johans
forelskelse i den unge pige hende.

Det er maj måned nu. Det var i april at hun i desperation gik den lange vej
tilbage til Johan Gebhardt Schaumbourgs kontor.

Det var for Sophus' skyld. Det fortæller hun sig selv.

En skuespillerindes gage er ikke nok til at betale for en syvårig drengs uddan-
nelse, og det er jo ikke fordi hun får flere roller med årene.

Denne gang var Johan anderledes imødekommende.

"Arentine", sagde han. "Min søde veninde. Sid ned".

Hun satte sig, og så fortalte hun ham det endelig. Om Sophus. Og om hvordan
hun elskede ham, elskede Johan, og havde gjort det i alle de år.

Han blev tavs. Så tavs at hun til sidst spurgte om han havde det dårligt. "Nej",
sagde han. "Nej, nej".

Han bad om at være lidt alene.

Det var det sidste hun så til ham. Da hun hørte om hans død, og at det angiveligt
var selvmord, tænkte hun at han havde haft ret: Han var svag.

Og det er et privilegium hun ikke har.

fysisk beskrivelse:

Arentine er en smuk kvinde, med blå øjne og kunstfærdigt opsat lysebrunt hår.
Hun forstår vigtigheden i at en skuespillerinde klæder sig moderigtigt, og er der-
for altid iført det sidste nye fra Paris.

Nøgleord til rollespil:

Arentine lever efter sit hjerte. Hun giver udtryk for sine følelser på en direkte
måde. Hun er en meget hjertevarm kvinde, men skjuler nogle tunge hemme-
ligheder.

Søren Dahlén

På scenen står Luise. Smukke, yndige lille Luise. Hun er klædt i en mageløs balkjole i rødt og guld, og på hovedet vejer den smukkeste hvide strudsefjer. Orkesterets sidste toner klinger af, og publikums applaus bruser op imod hende.

"Søren", siger hun, og han kan høre hende helt tydeligt på trods af bifaldene fra tilskuerne. Hun rækker hånden ud efter ham, og som han træder ind fyldes salen af ét stort tilbageholdt åndedræt.

"Må jeg præsentere Søren Dahlén", siger Luise med sin alvorlige, klare stemme. "Min forlovede og Majgækkens forfatter".

Fra salen ånder publikum ud i en åndeløs hyldest. I den smukke loge beklædt med rødt fløjl ved scenens højre side, rejser selvste Kong Frederik den VI sig for at hylde forfatteren af den vidunderlige vaudeville.

Da det gyldne lys forsvinder og det u håndgribelige mørke omfavner ham, føles overgangen så brutal, at hans øjne smerter.

Han ligger i sengen. Drømmen fortoner sig. I et stykke tid efter mener han stadig at kunne høre en brusen af klapsalver. Eller også er det vinden udenfor.

Selvom han intet kan se, ved han at svovlstikkerne ligger på natbordet ved siden af ham, og han rækker hånden ud efter dem.

Ganske rigtigt, dér er de.

Han stryger en enkelt, og tænder stearinlyset. Det velkendte rum

toner frem.

Han sidder lidt i den bare natskjorte, med ansigtet i hænderne. Stirrer ind i sine håndflader, som om han søger at finde ordene dér. Så tager han lyset med sig over til skrivepulten, på hvilken papir og blækhus altid står parat. Med tusind skyggeklinger flakker flammen hen over papiret og får sætningerne til at danse for hans øjne.

En Hyldest til Jomfru Pätges

står der øverst.

*Hun ere en Rose
Som Skuespillerinde maa man hende rose
Hun ere en Sol
hendes Øine lyser klare som Viol
Man kan ikun tilbede Hende,
Thi Luise Pätges er den deiligste Kvinde.
Naar ieg paa Hende tænker
føles mit Hierte som i Lænker
Men hvor ieg veed hun vil staa mig bi,
da bryder mit Hierte af glæde fri.*

Han fatter pennen og streger anden linie ud.

Hun dandser som en Elverfe i en Mose

skriver han i stedet. Men hun er jo egentlig skuespillerinde og ikke danser, så han streger også dét ud, og retter det tilbage igen. Han stryger sig over henteåret. Dette digt er da ikke helt dårligt, er det? Nej, minsandten. Han vil medbringe det og efter middagen vil han læse det for hende. Han kan ikke lade være med at smile. Tænk at hun virkelig er hans forlovede! Det havde ingen vel gættet. Og ham, der endog er femten år ældre end hende. Men jo, det er sandt. Jomfru Pätges er hans.

Tidligere på ugen, da han i pausen ventede i teaterets foyer, lagde hans gode vens kone sin hånd på hans arm og sagde indtrængende:

"Det skulle dog ikke undre nogen om det var Dem, Herr Dahlén, der er den anonyme forfatter".

Et lille smil spillede om hendes læber, da hun sagde det. Men selv mens han slog en latter op, spekulerede han som en vanvittig over, om hun mente hvad hun sagde, og ikke et sekund har han været i stand til at slå tanken ud af hovedet. Hver eneste nat siden har han ligget vågen og dagdrømt. Ja. Det kunne have været ham, der havde skrevet "Majgækken".

Gamle hr. Dahlén var balletmester ved Det Kongelige Teater da Søren og hans elskede storesøster Arentine var små. Han havde store ambitioner på sine børns vegne, og med stokkeslag disciplinerede han dem hver dag til at danse i timevis. Det var en skuffet far, der til sidst måtte opgive. Ingen af børnene var disponeret for dansen. Arentine var jævnt uinteresseret, og Søren var håbløst klodset og ukoordineret i sine bevægelser. Noget hjalp det dog på faderens skuffelse, da Arentine viste sig at have talent for skuespilleriet. Men med Søren var der ingen formildende omstændigheder. Han var og blev almindelig. Dette lod hans far ham ofte høre for. Selv på hans dødsseng fordømte han sønnen for hans manglende talent, og kaldte ham for en dovendidrik.

Men doven var Søren ingenlunde. Han startede sit eget lille regnskabsfirma, med hvilket det inden længe gik strygende.

Lige meget hvor meget han end arbejdede, var der dog noget i ham, som ikke kunne blive tilfreds. Når han omgikkes Arentines kunstneriske venner, mærkede han et sug i maven af misundelse.

Det var derfor at han besluttede at ville være poet. Skrive digte.

I starten gik det ikke så godt, det måtte han erkende. Det var en omstændelig proces, der krævede megen omtanke.

Han begyndte at læse digtene op for de ansatte i firmaet. I begyndelsen syntes de vel at det var en lidt besynderlig hobby deres direktør havde fået, men siden hen vænnede de sig til det, og blev helt optagede af det. De kunne for eksempel finde på at give ham gode råd til nye rim, og i fødselsdagsgave gav de ham engang et dyrt pennesæt. Han blev meget rørt.

Arentine havde i mellemtiden giftet sig med en mand ved navn Eugenius

Hessel. Manden var en skørtejæger, og det var tydeligt for enhver, at han ikke behandlede Arentine ordentligt.

Der var dog intet Søren kunne gøre, skønt der ikke var noget han hellere ville end at hjælpe sin søster. Med tiden blev forholdet forværret, og det gjorde det sikkert ikke lettere for Arentine at der verserede rygter om at hun var Hessel utro med direktøren for Det Kongelige Teater, Johan Gebhardt Schaumbourg.

Søren spurgte hende aldrig ud om det var sandt. Han tænkte, at hans søster havde det hårdt nok i forvejen, og at han egentlig ikke kunne bebrejde hende noget hvis hun var Hessel utro, for manden var da alt andet end sympatisk. Det hele kulminerede i en skilsmisse. Arentine forsvandt i flere måneder ud på landet for at sunde sig. Da hun vendte tilbage, virkede hun beslutsom. Hvad det end var for en indre kraft der holdt hende gående, så kunne han ikke andet end at beundre hende.

En ting var dog at blive anerkendt som poet blandt bogholderne på kontoret, en helt anden var at få Arentines kunstner venner til at bryde sig om hans digte. De trak for det meste kun køligt på smilebåndene, når han ved soirer læste højt for dem. Han var da godt klar over, at de kun vedblev at invitere ham for Arentines skyld. Men alligevel følte han altid, at det var her han hørte til. Det var disse mennesker, som han beundrede så meget, hvis kreds han var født til at bevæge sig i.

I de seneste par år har Det Kongelige Teaters forestillinger trukket større publikum end man kan huske. Dette skyldes til dels at en ny forfatter er kommet til, Ludvig Schaumbourg, der er bror til direktøren. Men det skyldes nok først og fremmest teaterets nye stjerne: Luise Cecilie Pätges.

Fra første gang Søren så Luise stå på scenen iført sin hvide, uskyldsrene kjole, var hans hjerte fortabt. Den unge kvinde forekom ham praktisk talt at gløde. Hun sendte gnister af lidenskab ind i de mørkeste hjørner af hans sjæl. Hendes ansigt var så levende! Og som hun også levede sig ind i sine roller. Den ene aften var hun en elverpige, den næste Julie i Shakespeares stykke. Selvfølgelig var der massevis af andre mænd, der følte ligesom han. Så meget

desto heldigere var han, at han fik lov at se hende udenfor teateret. Det var selvfølgelig hans elskede storesøsters fortjeneste. Arentine forstod hurtigt hans følelser for pigen, og sørgede for at han altid blev indbudt til selskaber hvor Luise Pätges var tilstede. Uden hende ville han aldrig have haft chancen for at tale med Luise, og endnu mindre at fri til hende.

Han havde længe taget sig sammen, da de en aften ved et tilfælde kom til at være i enenum. Hun sagde ja med det samme.

Det er nu maj måned i året 1826. I april begyndte et nyt rygte at sprede sig i kunstnerkredse:

En anonym forfatter, hvis identitet kun teaterdirektøren Johan Gebhardt Schaumbourg kendte, havde skrevet en vaudeville der skulle sættes op på teateret. Allerede lang tid inden forestillingen hørte man, at stykket skulle være særdeles sublimt, og at Jomfru Pätges skulle spille rollen som stykkets ene unge jomfru, og Arentine den anden.

"Majgækken", hed stykket.

Et herreløst stykke, som ingen vil vedkende sig.

Hvem kan have skrevet det?

Måske Johan Gebhardt Schaumbourg selv?

Hvem ved. Ikke engang en måned senere fandt man teaterdirektøren dinglende fra en bjælke, og hemmeligheden om "Majgækkens" forfatter havde han taget med sig i døden.

Der er selvfølgelig én mere, som kan have skrevet stykket: Direktørens bror, den fremragende forfatter Ludvig Schaumbourg. Men dette mysterium skal Søren nok løse. Han modtog for nylig en invitation til en middag hos Johan Gebhardt Schaumbourgs enke, og efter al sandsynlighed er også Ludvig indbudt.

Og hvis det ikke er Ludvig Schaumbourg, der har skrevet "Majgækken"?

Så er det Søren Dahlén!

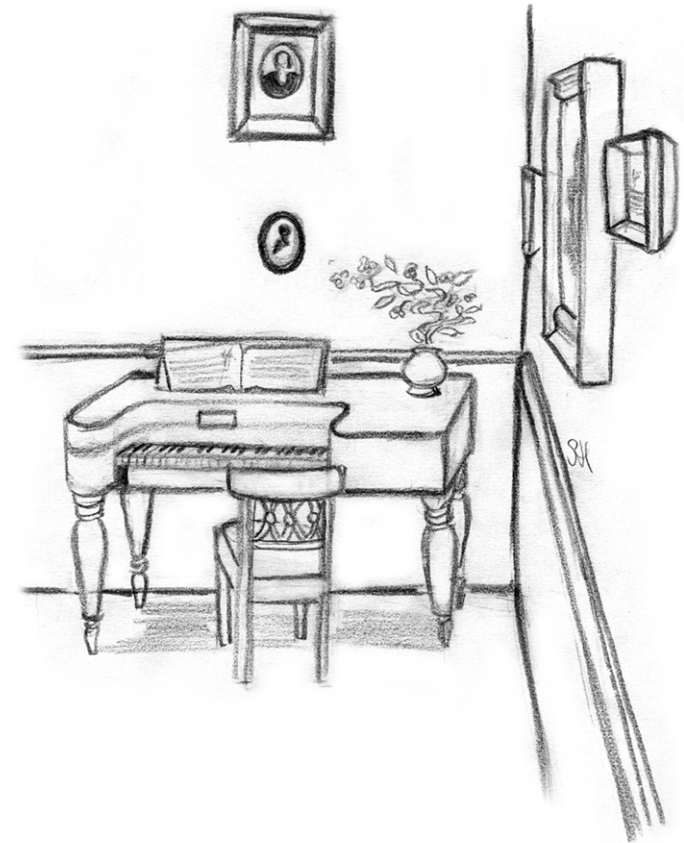
Det skal lære dem at respektere ham.

fysisk beskrivelse:

Søren er en lidt trind mand, med et ærligt, åbent ansigt, blå øjne, og lysebrunt hentehaar, som er ret op fra nakken. Han er 35 år gammel.

Nøgleord til rollespil:

Søren nægter at indse at han er en elendig digter, og han gør ustandseligt sig selv til grin ved selskaber, hvor han bruger alle lejligheder til at recitere sine digte. Han er ikke dum, men temmelig naiv når det kommer til menneskelige relationer.

Christiane Schaumbourg

Jubelen vil ingen ende tage. Christiane føler sig beruset, lykkelig. De elsker hendes stykke! Og hvor det dog også var forunderligt at se hendes fortælling levendegjort dernede på scenen. I særdeleshed er Jomfru Pätges fantastisk i rollen som Trine. Åh, søde Jomfru Pätges, der altid er den eneste af Ludvigs venner, der taler til hende som om hun var et menneske.

Christiane skeler til Johanne, der sidder ved siden af hende og gør sig til for mændene nede i salen. Et par tårer glimter i hendes øjne. Kan det mon passe, at selv denne hårde sjæl, Johanne, er rørt af hendes forestilling? Christiane læner sig over imod hende, og klapper hende på hånden. Den stakkel. Hvor må hun være ensom. Dernede i salen får skuespillerne stående ovationer. Først efter tæppefald stilner bifaldet langsomt af, og publikum forlader modvilligt teateret.

De to kvinders kuske venter ude i foyeren, og Johanne tager, med påtaget vemod, afsked med Christiane. Christiane klapper hende igen på hånden.

"Det skal nok gå, Johanne", siger hun og smiler et smil opfyldt af medlidenhed.

"Ak ja", svarer Johanne, men formår dårligt at skjule sin irritation. Men Christianes medlidenhed er ægte. Selvom det er svært at holde af Johanne, har hun, i hvertfald indtil for en uge siden, trods alt altid

haft meget til fælles med Christiane. De var begge gift med en succesrig mand, og at disse mænd var brødre, gjorde dem ikke mindre lig hinanden. De har begge stået i deres ægtemænds skygge, og lidt under disses manglende evne for at vise kærlighed. Hvor Christiane har vendt sig mod Gud for at udholde sit ægteskab, er Johanne blevet gerrig og selvsk.

"Jeg regner med at se dig og Ludvig på Valdborghus", siger Johanne. Hendes høje, smukke, marmorlignende pande er rynket, og de ellers så hårde øjne er violblå i skæret fra foyerens olielamper. Måske nærer hun trods alt også et par søsterlige følelser for Christiane?

"Naturligvis skal jeg nok være der", forsikrer Christiane, og er næsten rørt over Johannes bryske invitation.

Det hele startede så godt. Hendes fader, Hr. Hviid, introducerede hende for den nye lærer. Ludvig Schaumbourg, hed han, og han var en flot ung mand, der havde læst på universitetet. Han var af en rig slægt, men hans bror havde arvet størstedelen af familieformuen da forældrene døde, og nu måtte Ludvig under vise rige folks døtre for at kunne betale for sine videre studier. Denne opgave gik han på med krum hals, og hans unge elev var da også rigeligt modtagelig. Sammen forelskede de sig i hinanden hen over Goethes Faust.

Det var år, som Christiane i dag husker tilbage på som de bedste i hendes liv. Men som man siger: Alting har en ende. En dag kom Ludvig til hende med et højtideligt ansigtsudtryk, og fortalte, at han var blevet tilbudt et professorat i Kiel. Det var et sådant tilbud som man ikke kan sige nej til. Ville Christiane blive hans hustru og følge ham?

Christiane var ovenud lykkelig for at kunne sige ja. Hendes forældre billigede brylluppet, og de blev gift under pomp og pragt i Holmens Kirke, en vidunderlig søndag eftermiddag. Gennem sin lykke så Christiane knap nok sine forældres tårer, og forstod endnu mindre hvad de betød. Hun var sine forældres lille prinsesse, og gennem hele sit liv var hun vokset op omgivet af kærlighed. Nu hvor hun var gift og flyttede til Kiel, blev båndet til forældrene skåret. Skæbnen ville, at de begge døde, inden hun nåede at vende hjem til København igen. Gennem de år der lå foran hende, skulle hun komme til at betale for at have handlet så overilet, og giftet sig så tidligt.

Således blev den syttenårige Christiane til frue. I den store lejlighed i Kiel, som hendes medgift havde købt dem, skulle hun stå for hendes mands, Hr. Professorens, aftenselskaber eller "soirer", som de hed. Meget andet så hun ikke til ham. Følelsen af at de var åndsfrænder fortog sig langsomt.

Han var kunstner. Dette havde hun altid vidst. Men hun havde ikke indset hvad det indebar. Hans hengivenhed lå først og fremmest hos hans skrivekunst. Han var så ambitiøs; ville intet mindre end det ypperste. Det var ikke plads til hende i hans liv. Hendes funktion som kone var at være en yndig, lille nipsgenstand, som han kunne vise frem for professorerne, og at være den praktiske husbestyrerinde, der fik tingene til at glide.

Det sidste havde hun i ingen grad evne for. I begyndelsen græd hun sine modige tårer for at få hans nærvær og forståelse. Hun kunne umuligt få pengene til at slå til. Hvordan skulle hun kunne det? Hun var jo en rigmandsdatter. Hun havde en glimrende sopran og skrev ypperlige digte - men holde hus? Hvem skulle dog have lært hende dette?

Men Ludvig ødslede ikke sin medlidenhed på hende. I stedet trak han sig endnu dybere ind i sit skriveri.

Det var en svær tid. Famlende fandt hun fodfæste i sit nye liv. Hver aften bad hun inderligt til Gud, for at hun skulle klare sig igennem sine prøvelser.

"Madonnaen", kaldte Ludvig hende spottende. "Så skide hellig Hun er blevet på det sidste".

Det samme kunne ikke just siges om ham selv. Hans begær var som en stikflamme, der blussede op når det var belejligt for ham. Hun prøvede at forklare ham hvorfor hun måtte afvise ham: At hun ikke kunne stå til rådighed for hans behov, men måtte elskes og kurtiseres, før hun kunne gengælde de heftige kærtegn. Han blev vred, og forsøgte at tage hende med vold. Så foldede hun hænderne og bad, til han forbitret forlod hendes seng. Han vendte aldrig tilbage.

Syv år boede de i Kiel, og hun var blevet en anden kvinde. Den lille, buttede Christiane med de runde kinder og de blanke, mørke øjne, var borte. Hun klædte sig asketisk som en nonne i enkle, grå kjoler, og på brystet over hjertet glimtede et gyldent kors, der værgede hende mod verdens fortræd. Indadvendt og indesluttet sejlede hun ind i Københavns Havn, og stod som en støtte i stævnen af båden.

Men det var forår over byen. Træernes lysegrønne kroner svævede sprøde over tagenes tegl. Børn legede barbenede i grøfternes saftige flor, og Christiane følte sine kinder blusse og vidste pludselig, at livet kunne begynde igen.

Ludvigs ældre bror, Johan Gebhardt Schaumbourg, var direktør ved Det Kongelige Teater, og inden de fik set sig om, var de del af en kulturel elite, der samlede sig om Johan. Den første aften de var til soire hos ham, lod han to unge skuespillere opføre et stykke for sig. Pigen hed Jomfru Pätges. Hendes talent var

fra første stund umiskendeligt. Men så meget som hun end strålede på scenen, var hun trods alt ikke stort mere end en forskræmt lille fugl i kløerne på avancerede voksne. Christiane følte medlidenhed med det lille væsen, og tænkte, at hun var meget som hun selv engang havde været, dengang som nygift frue. Når de siden sås, hilste hun altid dybfølt på barnet - for stort mere var den unge Luise Pätges ikke, skønt hun siden hen blev en hyldet stjerne ved teatret, og tilbedt af mange mænd.

Også Ludvig syntes at trives ved at være tilbage i København. Han kastede sig ud i et storstile projekt - en vaudeville -, og inden længe havde han manifesteret sig som en stor forfatter, da hans stykke blev en bragende succes.

Som altid holdt Christiane sig i baggrunden. Men hun var ikke længere det hårde stykke flint hun havde været i Kiel. Nu var hun noget sort og blødt, der sugede alt hvad der hændte omkring hende til sig, som var det solstråler. Og under stueurets tikken, i de stille dagtimer hvor Ludvig fartede omkring på det ene besøg efter det andet, faldt summen af det hele ned på papiret med en sværmerisk kradsen, som var hun igen en ung pige. Således blev "Majgækken" til.

Hun vidste at Ludvig, med sit vanskelige sind, aldrig ville tilgive hende at hun således, så hovmodigt, abede ham efter. Så hun sørgede for at skjule skriveriet. Alligevel brændte det på. Hun mærkede behovet for at fortælle nogen om stykket, en indviet sjæl, der forstod teaterets væsen lige så vel som hun selv følte hun havde forstået det. Af uransagelige årsager blev det Ludvigs bror, Johan, som hun endelig betroede sig til.

Først syntes han vel det var lidt spøjst: En dame der skrev, og så en vaudeville oven i købet. Men som hun opridsede handlingen, blev han mere og mere entusiastisk, til han til sidst nærmest forlangte, at hun udleverede ham sit manuskript.

Da hun først havde gjort det, blev han meget insisterende: Dette var noget af det bedste han havde læst siden Ludvig Schaumbourgs debut, ja, det var næsten lige før det overgik Ludvig! Det var simpelt hen en forbrydelse mod dansken, hvis hun ikke lod ham sætte stykket op.

Christiane var i syv sind. Der var jo intet hun ønskede mere end at se sit stykke opført. Med Luise Pätges i hovedrollen, oh hvilken fryd! Men hvad med Ludvig? Han ville vel aldrig tilgive hende det.

Johan tilbød hende at være anonym. Kun han, og ingen anden, ville kende forfatterens identitet.

Hun sagde ja.

Foråret 1826 kom. Da rygterne om stykket spredtes, blev Ludvig rasende. Hvem var det, der kom her og prøvede at udkonkurrere ham? Og hvorfor havde denne sataniske fantomforfatter valgt Luise Pätges, Ludvigs stjerne, til hovedrolleindehaver? Hans enemærker var krænket, og bedre blev det ikke, da stykket ved dets præmiere den første maj, viste sig at være en succes på højde med hans egen. En nat forsvandt han ud i byen, og var væk indtil tidligt om morgenen, hvor han dukkede op, anæmisk og svag af alkohol. Kun få timer efter fik Christiane nyheden: Den store teaterdirektør, Johan Gebhardt Schaumbourg, var død. Hængt i en bjælke i kulissen i hans eget teater.

Hun måtte fatte sig, da hun stod foran Ludvigs dør. Ville Ludvig slå sin bror ihjel? Det ville han vel ikke? Sandt var det jo, at der altid havde været en del jalousi mellem de to brødre, og hvis Ludvig mistænkte Johan for at være "Majgækkens" forfatter...

Hun iagttog hans ansigt, da hun fortalte ham nyheden. Han var bleg, og furerne under øjnene glimtede som af tårer. Men var det tårer for ham selv eller for broderen?

Johan er død, og han har taget Christianes hemmelighed med sig i graven.

fysisk beskrivelse:

Christiane Schaumbourg er en spinkel, lyshåret kvinde, med mørke, drømmende øjne. Hun klæder sig i kedelige, men dog moderigtige kjoler, almindeligvis af mørkegråt stof. Hun er 27 år gammel.

Nøgleord til rollespil:

Christiane taler i et blidt, og faktisk lidt irriterende, tonefald. Hun virker "hellig" og overdrevent god. I pressede situationer kan hun finde på at henfalde i bøn.

Ludwig Schaubourg

An den Mond

*Füllest wieder Busch und Tal
Still mit Nebelglanz,
Lösest endlich auch einmal
Meine Seele ganz;*

*Breitest über mein Gefild
Lindernd deinen Blick,
Wie des Freundes Auge mild
Über mein Geschick.*

Det må være den første forårsdag.

Ludvig møder det prægtige blomsterflor med tænksom, rynket vinterpande. Selv er han som en uudsprunget blomsterknop, hvis grønne blade er pakket tæt sammen under det brune hylster: Han er en tilknappet, høj herre i sort frakke, sorte sko, sort vest. Selv øjnene, der hviler tungt på horisonten, er grå som en overskyet vinterhimmel. Håret er sirligt kæmmet med vand. Han er et bymenneske, og som han står der midt på den grønne eng, mens mælkebøtternes frø danser deres alfedans omkring ham, ser han lige så malplaceret ud som et bevinget fabeldyr i en dagligstue.

Det damper vårfriskt fra jordsmonnet. Han kigger skeptisk ud over den frodige, fugtige eng, og overvejer hvad Goethe mon sidder på, når han skriver sine smukke digte.

I brynet står en sort træstub, som han til sidst tager til takke med. Så længe det er formiddag er der stadig sol på denne plet, og han tager sin jakke af, sætter sig på den, ruller skjorteærmerne op, og mærker varmen stikke i det marmorhvide ansigt. Han er en smuk mand, siges det. Men hvad hjælper det...

Der var en tid, hvor han elskede Christiane.

Han var hyret af hendes fader, Hr. Hviid, som lærer i almindelig dannelse. Han læste Faust med hende, og han troede bestemt han så følelser vakt, som han selv kunne nikke genkendende til. Hun var yndig, ja, og øm og blid, og så op til ham. Da han fik tilbudt et professorat ved universitetet i Kiel, bad han om hendes hånd, fordi han mente han elskede hende, og fordi han følte han umuligt kunne skilles fra hende.

Først i Kiel fandt han ud af hvem hun i virkeligheden var. Når han træt og overbebyrdet vendte hjem fra en lang dag, var hun over ham. Intet var godt nok for den forkælede lille rigmandspige. Lejligheden var ussel, husholdningen var for omfattende, hun havde ingen tid til sig selv (hvad havde da han!). Hendes forbrug var umådeholdent, og penge som han havde håbet at spare sammen gik til dyre kjoler og andet pjank.

I den første tid da han stadig var forelsket, prøvede han at forklare hende det.

Men hun blev stædigt ved med at græde, og vred sine hænder som et barn.

Så trak han sig bort. Søgte tilflugt i sit skriveri.

Men det var først nu, det virkelig begyndte at blive svært mellem dem.

Han havde altid vidst at hun havde beholdt sin barnlige form for tro. For hende var Gud en troldmand. En rig gammel onkel, der opfyldte ethvert ønske. Nu blev hun Guds fromme tjener i alt hvad hun gjorde og sagde. Hun satte ustandselig Ludvig i rette, selv i ægtesengen, hvor hun så hans begær, som de før havde delt, som noget ukristeligt og beskidt.

Han trækker en lille sort bog frem, og et pennesæt, nydeligt i lommestørrelse og med blækhuset indbygget i bunden. Han har det næsten altid med sig i lommen, bryder sig ikke om at skrive med grafit. Det bliver hurtigt så gnidret.

Men han har ikke ro til at skrive, og selvom naturen rundt om ham er skøn at skue, kommer inspirationen ikke til ham. Kunstnerens granskende blik synes hele tiden at dreje indad, væk fra den blå himmel. Og inde i ham raser et sort uvejr.

Han dækker sine øjne med en lang, slank hånd.

Fluebenene der dansede hen over papiret blev hans liv. Kollegaerne, de studerende, hans kone - de blev alle til en slags skygger, der trængte sig på i kanten af synsfeltet. Han tolererede deres tilstedeværelse, men gjorde så lidt som muligt for at anerkende den. Da hans aftale med universitetet udløb, vendte han tilbage til København frem for at gøre karriere i Kiel.

Ludvigs bror, Johan, inviterede med det samme til en soire for at fejre hjemkomsten. Ludvig var ikke glad for at sige ja. Han havde altid følt at han var den af brødrene, der havde trukket det korte strå. Johan havde været forældrenes favorit, med sit åbne, charmerende væsen. Han havde gjort sig en karriere og giftet sig med en gudesmuk kvinde. Han sad pænt i det, både hvad angik anseelse og økonomi. Han havde til gengæld hverken Ludvigs talent eller hans udseende, men dette havde aldrig været en hæmsko for ham. Som deres moder havde sagt til Ludvig allerede da han var ganske lille, så var Johan sommer hvor Ludvig var vinter. De var fuldstændige modsætninger.

Men Ludvig sagde ja til soiren, for han havde altid ønsket at blive en anerkendt

kunstner og at færdes i de intellektuelles kredse. Johan Gebhardt Schaumbourg var direktør for Det Kongelige Teater, og dette betød at aftenen uvægerligt ville byde på kendte personer.

Men den person, som skulle komme til at printe sig ind i hans bevidsthed, var ikke kendt. I hvert fald ikke da.

Johan havde bestilt to unge skuespillere til at underholde den aften, med et vittigt lille stykke kaldet Hans og Trine. Pigen der spillede Trine var ganske ung. Hendes navn var Luise Pätges. Luise. Luise, Luise, Luise.

Hvorfor brændte Luise sig ind i ham som en sol? Hun var blot en fattig pige. Ydmyg og lidt skrutygget, når hun ikke stod på scenen. Han får lyst til at tage hende op, knuge hende til sig.

Det glimt han engang syntes at have set i Christiane - den dybde, den forståelse af kunsten - den så han nu i Luise, fuldkommen som en fuldt udsprunget rose. Han vidste selvfølgelig at hans forelskelse var umulig. Men inspirationen havde ramt ham, en idé tog form, og de næste dage voksede den. Han skrev næsten uafbrudt.

Det var en vaudeville. Et syngespil. Det var en hyldest til Danmark, til landets eventyr og sagn, til det milde vejr og de skønne søer. Men først og fremmest var det en hyldest til Luise.

Han viste stykket til Johan, som med det samme vidste at her var noget helt specielt, og tilbød at lade Ludvig sætte stykket op på Det Kongelige Teater. Dette var præcis som Ludvig havde håbet på; bare var der ét vilkår: Luise skulle være hovedrolleindehaver.

Stykket kørte for fulde huse hele sommeren, og efteråret med, og Ludvig blev indlemmet i den snævre cirkel af Danmarks kulturelle elite. I mellemtiden gjorde stykket den unge Luise til stjerne.

Der gik tre år. Ludvigs produktion voksede støt, og i hver eneste vaudeville var Luise Pätges stjernen. Hendes talent var usvigeligt, og i takt med at Ludvig blev mere og mere forvisset om dette, voksede hans kærlighed til hende.

Midt i dette dukkede rygterne op. Først var det en hvisken i krogene, balletpigerne udvekslede skæve blikke over strakte ben, og operasangerne lavede sigende klikkelyde i halsen når man spurgte dem ud. "Herr Direktøren har en affære med den unge Jomfru Pätges".

Det blev et glædesløst forår, der omgav Ludvig Schaumbourg. Mangen en gang ønskede han sin bror død. Det hele blev ikke bedre, da Johan gik i gang med at sætte en ny vaudeville op på Det Kongelige Teater. "Majgækken", hed den. Det var fra starten tydeligt, at dette stykke ville blive en succes på højde med Ludvigs. Hvad der også fremgik allerede fra de første prøver var, at forfatteren havde et intimt og kærligt forhold til hovedrollen, som var dedikeret til Luise.

Ludvig blev syg af jalousi. Han var sikker på at stykket var af Johan, og at det var en slet skjult hyldest til hans unge elskerinde.

Han var ikke den eneste, der mente dette. Luisers gode ry og ære var i stor fare. Rygterne svirrede såvel på de små vinstuer langs Nyhavn som i pæne borgeres hjem.

Ludvig gjorde sit bedste for at undgå både Johan og Luise. Han forsøgte at begrave sig i arbejde, skønt det kneb med koncentrationen, for det eneste han kunne tænke på var Luise. På et tidspunkt kom der bud til ham om en forlovelsesfest.

Luisers.

Med en Søren Dahlén.

Ludvig kendte til Herr Dahlén. Han var en lommepoet, der kaldte sig digter. Han var latterlig, imbecil, og slet, slet ikke god nok til Luise. Hele situationen var latterlig, og det var Johans skyld. Hvis ikke han havde vanæret pigen, havde hun kunnet gøre et langt bedre parti.

Ludvig tog sit slag over skuldrene, og sneg sig ud i Københavns gader, væk fra sit arbejde, og væk fra sine tanker. På en knejpe købte han en flaske brændevin. Den ellers pæne, kontrollerede mand vandrede rundt alene i natten. Slingrende fuld. Med et ønske om at dø.

Han husker gader, der sejlede i blod, som et ondt univers. Han husker bræk. Han husker mørke.

Da han den næste morgen vågnede i sin seng, var det til Christianes tunge, bebrejdende blik. Madonnaen, var han begyndt at kalde hende, og det var også hende hun lignede mest nu. Hun havde tårer i øjnene.

Det var over Johan hun græd. Man havde fundet ham, hængt, mellem bjælkerne over scenen. Man vidste ikke hvem der havde gjort det.

Heller ikke Ludvig.

Træernes skygge har nået ham. Ude af solen er foråret stadig isnende koldt, og Ludvig er begyndt at ryste. Han har modtaget en invitation til et middagsselskab. En invitation hans samvittighed nægter ham at afslå. Fra Johans enke. Han lukker øjnene igen, og røde pletter danser over øjenlågenes inderside.

*Selig, wer sich vor der Welt
Ohne Haß verschließt,
Einen Freund am Busen hüt
Und mit dem genießt,
Oder nicht bedacht,
Durch das Labyrinth der Brust
Wandelt in der Nacht.*

-Goethe

fysisk beskrivelse:

Efter forrige århundredes standart er Ludvig en flot mand. Han er meget lys i huden, har mørkt hår og en såkaldt "græsk profil". Han er 30 år gammel.

Nøgleord til rollespil:

Ludvig er på den ene side billedet på attenhundredetallets ensomme digter, der bedriver sin kunst i selskab med sine egne tanker. På den anden side higer han efter berømmelse og måske i særdeleshed bekræftelse. Dette betyder at han i en social situation holder sig i periferien, men samtidig forsøger altid at få det sidste ord.

